

Raportul privind solvabilitatea și stabilitatea financiară la 31.12.2024
Grawe Carat Asigurări S.A.

CUPRINS

Cuprins	1
Introducere	2
A. ACTIVITATEA ȘI PERFORMANȚA	5
B. SISTEMUL DE GUVERNANȚĂ	13
C. PROFILUL DE RISC	31
D. EVALUAREA ÎN SCOPUL SOLVENȚEI	36
E. GESTIONAREA CAPITALULUI	53

Introducere

Prezentul raport furnizează detalii referitoare la solvabilitatea și stabilitatea financiară a Grawe Carat Asigurări S.A.. Sunt analizate activitățile și rezultatele raportate în situațiile financiare anuale auditate, sistemul de guvernare, profilul de risc, precum și politicile privitoare la managementul riscului, controlul intern, auditul intern și alte politici privind buna desfășurare a activității.

Activitatea și performanța

GRAWE Group a avut ca punct de plecare societatea de asigurări împotriva incendiilor fondată de Arhiducele Johann de Austria în 1828 și a devenit un grup internațional care reunește în prezent companii de asigurări, imobiliare și servicii financiare cu extindere în Europa Centrală și de Est.

Grawe Carat Asigurări S.A. activează pe piața de asigurări din Republica Moldova din anul 2004 și continuă tradiția celor peste 190 ani de echilibru, stabilitate, securitate, încredere și loialitate față de client ale Grupului GRAWE, tradiție exprimată și în motto-ul: „Grawe Carat Asigurări - Asigurarea de partea TA”.

Grawe Carat Asigurări S.A. (în continuare: GRAWE), a generat în anul 2024, din cele două activități de asigurare, respectiv Asigurări Generale și Asigurări de Viață, prime brute subscrise de 463.709 mii MDL. Accentul a fost pus pe asigurările de viață, asigurările CASCO, de răspundere civilă auto (RCA), asigurările de proprietăți și de sănătate. Cheltuielile cu daunele s-au ridicat în anul 2024 la 226.086 mii MDL.

În anul 2024, în situațiile financiare individuale întocmite conform standardelor internaționale de raportare financiară a fost raportat un profit de 61.691 mii MDL.

În conformitate cu standardele internaționale de raportare financiară, în anul 2024, în compania GRAWE activele totale au crescut până la 1.685.202 mii MDL. Cel mai important obiectiv al evaluării capitalului îl constituie siguranța îndeplinirii continue a obligațiilor ce decurg din contractele de asigurare.

Sistemul de guvernare

În Republica Moldova Legea 92/2022 privind activitatea de asigurare sau de reasigurare (în continuare Lege 92/2022) transpune parțial prevederile Directivei 2009/138/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 25 noiembrie 2009 privind accesul la activitate și desfășurarea activității de asigurare și de reasigurare (Solvabilitate II) și pune în aplicare cerințele de guvernare internă și gestionarea riscurilor de către companiile de asigurări.

Regimul de supraveghere Solvabilitate II a intrat în vigoare în Uniunea Europeană la 1 ianuarie 2016 și acoperă aproape toate domeniile de control în asigurări. Obiectivul îl constituie armonizarea activității de supraveghere în domeniul asigurărilor la nivelul Uniunii Europene și se bazează pe un

sistem cu trei piloni. Primul pilon cuprinde prezentarea cantitativă a profilului de risc al societăților de asigurare și cerințelor de capital. Al doilea pilon conține cerințele pentru sistemul de guvernare, iar cel de-al treilea pilon se referă la cerințele de prezentare și raportare în sensul transparenței.

Sistemul de guvernare reprezintă sistemul de supraveghere și control al companiei GRAWE. Organizarea, atribuțiile și competențele funcțiilor de guvernare sunt stabilite prin politicile, procedurile și regulamentele interne ale companiei. În plus, sistemul de guvernare asigură respectarea reglementărilor privind remunerarea și externalizarea, precum și respectarea cerințelor privind evaluarea și aprobarea membrilor structurii de conducere și a persoanelor care dețin funcții-cheie.

Profilul de risc

În cadrul GRAWE Carat Asigurări S.A., (în continuare: GRAWE), activitatea de gestionare a riscurilor este organizată descentralizat. Acest tip de organizare asigură o integrare a funcției de management al riscului în structura existentă, iar resursele și expertiza deținătorilor de risc pot fi utilizate pentru a determina profilul de risc.

Profilul de risc specific societății este determinat în funcție de riscurile individuale care pot apărea în mod obișnuit în cadrul sectorului de asigurări. Aceste riscuri sunt evaluate de către deținătorii de risc ținându-se cont de impactul și de probabilitatea apariției acestora prin utilizarea matricei riscurilor, iar pentru riscurile de piață (de dobândă, aferent devalorizării acțiunilor, dispersie, proprietate, valutar și concentrare) sunt calculate utilizându-se modele de calcul dezvoltate intern în cadrul Grupului GRAWE.

Profilul de risc al GRAWE nu s-a modificat semnificativ în comparație cu anii precedenți.

Evaluarea în scopul solvabilității

Fondurile proprii se calculează ca diferență între active și pasive. Evaluarea activelor și pasivelor se bazează pe Legea nr. 92 din 07.04.2022 privind activitatea de asigurare sau de reasigurare, care stipulează faptul că activele și pasivele se evaluează conform actelor normative ale autorității de supraveghere și Standardelor Internaționale de Raportare Financiară (IFRS) și Hotărârea BNM nr. 328 din 19.12.2024 referitor la Regulamentul privind fondurile proprii, evaluarea activelor și pasivelor, activele admise pentru acoperirea rezervelor tehnice și cerinței de capital minim, solvabilitatea și lichiditatea societății de asigurare sau de reasigurare și modificarea unor acte normative (indicatorii prudențiali/de stabilitate financiară în domeniul asigurărilor).

Gestionarea capitalului

Rata de solvabilitate (RS) a societății de asigurare se exprimă în % și se calculează ca raport dintre valoarea fondurilor proprii și cerința de capital, conform formulei stabilite de Autoritatea de Supraveghere.

GRAWE a înregistrat la 31.12.2024 rata solvabilității pentru Asigurări Generale de 233,5% și pentru Asigurări de Viață de 655,4%, minimul necesar fiind de 100%.

Raportul totalului activelor lichide și a totalului obligațiilor rezultă în un coeficient de lichiditate pentru Asigurări Generale de 4,34 și pentru Asigurări de Viață de 16,35.

Baza excedentară de capital de care dispune GRAWE îi permite companiei să fie și pe viitor un partener puternic și de încredere.

Declarația Comitetului de Conducere

Prezentul Raport privind solvabilitatea și stabilitatea financiară a GRAWE a fost întocmit cu bună credință, în conformitate cu prevederile Legii nr. 92/2022 privind activitatea de asigurare sau de reasigurare și ale reglementărilor corespunzătoare direct aplicabile la nivel național. Raportul oferă o imagine fidelă a solvabilității și situației financiare a societății și descrie evoluția activității, sistemul de guvernare, profilul de risc, activele, obligațiile și fondurile proprii a societății.

Prezentul Raport este aprobat de către Consiliul Societății.

Stabilitatea financiară a asigurătorului reprezintă capacitatea acestuia de a respecta rata de solvabilitate pe întreaga durată a obligațiilor certe, asumate conform contractelor de asigurare și/sau de reasigurare, precum și a obligațiilor viitoare.

Rata de solvabilitate la 31.12.2024 este calculată în conformitate cu Hotărârea BNM nr. 328 din 19.12.2024 referitor la Regulamentul privind fondurile proprii, evaluarea activelor și pasivelor, activele admise pentru acoperirea rezervelor tehnice și cerinței de capital minim, solvabilitatea și lichiditatea societății de asigurare sau de reasigurare și modificarea unor acte normative (indicatorii prudențiali/de stabilitate financiară în domeniul asigurărilor).

GRAWE a înregistrat la 31.12.2024 rata solvabilității pentru Asigurări Generale de 233,5% și pentru Asigurări de Viață de 655,4%, minimul necesar fiind de 100%.

Raportul totalului activelor lichide și a totalului obligațiilor rezultă în un coeficient de lichiditate pentru Asigurări Generale de 4,34 și pentru Asigurări de Viață de 16,35.

A. ACTIVITATEA ȘI PERFORMANȚA

A.1 Activitatea

A.1.1 Informații generale

Acest raport este întocmit de către Grawe Carat Asigurări S.A., cu sediul în mun. Chișinău, str. Alexandru cel Bun nr. 51.

Grawe Carat Asigurări S.A. este organizată ca societate pe acțiuni și este autorizată pentru practicarea următoarelor clase de asigurare:

Categorie	Clasa
Asigurări de viață	A1. Asigurările de viață, anuitățile și asigurările de viață suplimentare
Asigurări generale	B1. Asigurările de accidente
Asigurări generale	B2. Asigurările de sănătate
Asigurări generale	B3. Asigurările de vehicule terestre, altele decât cele feroviare
Asigurări generale	B5. Asigurările de nave aeriene
Asigurări generale	B7. Asigurările de bunuri în tranzit
Asigurări generale	B8. Asigurările de incendiu și de alte calamități naturale, care acoperă daunele suferite de proprietăți și de bunuri
Asigurări generale	B9. Alte asigurări de bunuri
Asigurări generale	B10. Asigurările obligatorii de răspundere civilă auto
Asigurări generale	B13. Asigurările de răspundere civilă generală

Grawe Carat Asigurări S.A. își desfășoară activitatea exclusiv pe teritoriul Republicii Moldova. Prezentul document reprezintă Raportul privind solvabilitatea și stabilitatea financiară conform art. 50 din Legea nr. 92/2022 și este întocmit conform prevederilor legale.

Acesta este al doilea Raport privind solvabilitatea și stabilitatea financiară întocmit de către Grawe Carat Asigurări S.A. În acest raport sunt prezentate comparații ale informațiilor valabile pentru ultimele două exerciții financiare anuale în ceea ce privește cadrul legislativ al Republicii Moldova.

Datele prezentate în Raport au fost realizate pe baza informațiilor disponibile la data încheierii bilanțului la 31.12.2024. Informațiile contabile sunt prezentate în principiu în mii MDL.

În mai multe capitole ale acestui Raport se face referire la situațiile financiare anuale ale Grawe Carat Asigurări S.A., care se regăsesc pe pagina web www.grawe.md.

A.1.2 Strategia de afaceri

Modelul de afaceri al Grawe Carat Asigurări S.A. implică drept factori de succes, pe lângă **autonomie** și independență, și efortul concentrat asupra unor anumite grupe de clienți și astfel, pornind de la acest lucru se creează legătura între calculația pentru stabilirea primelor conform riscului asumat și

serviciile specifice nevoilor clienților noștri. În cadrul companiei se pune valoare atât pe aprecierea reciprocă, comunicarea deschisă și încrederea reciprocă, precum și pe siguranța socială.

Grupurile țintă sunt reprezentate în principiu de toate grupele de populație și de toate grupele economice, în special clienți privați și întreprinderi mici și mijlocii.

Drept produse cheie sunt oferite asigurările de viață cu acumulare de capital, asigurările împotriva accidentelor, asigurările auto (RCA, CASCO), asigurările pentru clădiri și bunuri, asigurările de sănătate.

În vederea creării unei relații optime cu clienții noștri suntem deschiși, în principiu, la orice formă de distribuție. Punem astfel accentul pe beneficiile clientului precum și pe argumentele care țin de profit. La GRAWE acordăm un interes deosebit forței proprii de vânzări, adică rețelei agenților de asigurare. În colaborarea cu celelalte canale de vânzare (de exemplu: companii de brokeraj), punem accentul pe parteneriatele pe termen lung.

Prioritatea noastră în zona de investiții este securitatea precum și profitul și succesul pe termen lung. Principalul obiectiv în ceea ce privește investițiile GRAWE constă în garantarea faptului că obligațiile contractuale privind polițele de asigurare sunt îndeplinite. Un obiectiv la fel de important al politicii de investiții la nivelul GRAWE este reprezentat de realizarea unui profit corespunzător.

A.1.3 Acționari și Grupul GRAWE

La data de 31.12.2024, structura acționariatului Grawe Carat Asigurări S.A. este următoarea:

Acționariat	Număr de acțiuni	%
Grazer Wechselseitige Versicherung Aktiengesellschaft	57.006	99,35%
Alte persoane fizice și juridice	372	0,65%
Total	57.378	100%

Societăți afiliate

Graficul de mai jos arată structura simplificată a Grupului GRAWE la 31 decembrie 2024:

GRAWE-Vermögensverwaltung

Grazer Wechselseitige Versicherung AG

HYPO-BANK
BURGENLAND AG

Societăți de asigurări din
Europa Centrală și de Est

GRAWE Immo AG

Societăți în sectorul
bancar

Grawe Carat Asigurări SA

Societăți de imobiliare

Grawe Consulting &
Development International SRL

Următoarea listă prezintă cele mai importante societăți din Grup la 31 decembrie 2024 din punct de vedere al grupului GRAWE:

Societăți afiliate	Țara	Cotă, %
Societăți de asigurări		
Grazer Wechselseitige Versicherung AG, Graz	AT	100,00
HYPO-VERSICHERUNG AG, Graz	AT	100,00
GRAWE România Asigurare S.A., București	RO	100,00
GRAWE Bulgaria Iirotozastrahovane EAD, Sofia	BG	100,00
GRAWE Életbiztosító Zrt., Pécs	HU	100,00
GRAWE Hrvatska d.d., Zagreb	HR	100,00
GRAWE osiguranje a.d., Banja Luka	BA	100,00
GRAWE osiguranje a.d.o., Belgrad	RS	100,00
GRAWE osiguranje a.d., Podgorica	ME	100,00
GRAWE osiguranje d.d., Sarajevo	BA	100,00
GRAWE osiguruvanje a.d., Skopje	MK	100,00
GRAWE osiguruvanje NEZIVOT a.d., Skopje	MK	100,00
EUROLINK Osiguruvanje AD Skopje	MK	100,00
GRAWE Reinsurance Ltd., Nikosia	CY	100,00
GRAWE zavarovalnica d.d., Marburg	SI	100,00
Medlife Insurance Limited, Nikosia	CY	100,00
PJSC GRAWE Ukraine Life Insurance, Kiew	UA	100,00
PJSV Insurance Company GRAWE Ukraine, Kiew	UA	100,00
Societăți de imobiliare		
GRAWE Immo Holding AG, Graz	AT	100,00
GRAWE Immobilien Verwaltungs GmbH, Graz	AT	100,00
STIWOG Immobiliengesellschaft m.b.H., Graz	AT	100,00
GRAWE Imoti EOOD, Sofia	BG	100,00
GRAWE Nedviznosti DOOEL, Skopje	MK	100,00
GRAWE nekretnine d.o.o., Banja Luka	BA	100,00
GRAWE nekretnine d.o.o., Belgrad	RS	100,00
GRAWE nekretnine d.o.o., Dubrovnik	HR	100,00
Societăți în sectorul bancar		
HYPO-BANK BURGENLAND AG, Eisenstadt	AT	100,00
Schelhammer Capital- GRAWE Gruppe AG, Graz	AT	100,00
Brüll Kallmus Bank AG	AT	20,00
Security Kapitalanlage AG, Graz	AT	100,00
"Communitas" Holding Gesellschaftm.b.H., Wien	AT	100,00

În ceea ce privește Grawe Carat Asigurări S.A., aceasta deține părți sociale în GRAWE CONSULTING & DEVELOPMENT INTERNATIONAL S.R.L., Chișinău, Republica Moldova 100,00%.

O imagine completă asupra tranzacțiilor cu societățile afiliate se regăsește în notele situațiilor financiare anuale ale Grawe Carat Asigurări S.A. la 31.12.2024, în nota explicativă 21.

A.2 Performanța de subscriere

În 2024, Grawe Carat Asigurări S.A. a raportat un volum total de Prime Brute Subscrise (PBS) în suma de 463.709 mii MDL, în creștere cu 9% față de anul precedent.

Următorul tabel oferă o imagine de ansamblu asupra performanței de subscriere potrivit situațiilor financiare individuale întocmite la 31 decembrie 2024, împărțită în două subcapitole bilanțiere privind asigurările generale și respectiv asigurările de viață.

Calcul total	Venituri din prime brute subscrise		Venituri din prime brute câștigate	
	2024	2023	2024	2023
	mii MDL	mii MDL	mii MDL	mii MDL
Asigurări generale	356.015	317.691	341.686	279.895
Asigurări de viață	107.694	107.568	107.733	106.224
Total	463.709	425.259	449.419	386.119

Din veniturile totale din prime înregistrate la nivelul întregii activități, 76,8% revin activității de asigurări generale, iar 23,2% activității de asigurări de viață.

Segmentul asigurărilor generale este influențat de asigurările de vehicule terestre (CASCO), răspundere civilă auto (RCA) și asigurările de sănătate. Asigurările generale au înregistrat o creștere a PBS cu 12,1% față de anul 2023, însumând 356.015 mii MDL la 31 decembrie 2024. Creșterea a fost determinată de acțiunile Companiei în linie cu strategia și dinamica pieței, determinând astfel volume mai mari comparativ cu aceeași perioadă a anului precedent.

Valoarea Primelor Brute Subscrise aferente asigurărilor de viață este stabilă, valoarea anuală a vânzărilor reflectă o creștere de 0,12%.

Numărul de contracte noi emise în exercițiul financiar 2024 este de 182.016 (cu o pondere de 99% a asigurărilor generale) înregistrându-se, o creștere față de anul anterior de 12,8%.

Imaginea de mai jos reflectă situația contractelor active înregistrate la sfârșitul anului.

Numărul de contracte în vigoare	2024	2023	Modificare	
	bucăți	bucăți	bucăți	%
Asigurări generale	180.225	159.569	20.656	12,94%
Asigurări de viață	1.791	1.802	-11	-0,61%

Total	182.016	161.371	20.645	12,79%
--------------	----------------	----------------	---------------	---------------

Creșterea cheltuielilor cu daunele provine în special din asigurările de sănătate, CASCO și RCA.

Calcul total	2024	2023	Modificare	
	mii MDL	mii MDL	mii MDL	%
Asigurări generale	171.725	135.041	36.684	27,17%
Asigurări de viață	54.361	54.084	277	0,51%
Total	226.086	189.125	36.961	19,54%

A.2.1 Asigurări generale

Veniturile aferente segmentului de asigurări generale înregistrate în anul 2024 se împart în funcție de tipurile de produse de asigurare oferite, potrivit situațiilor financiare individuale întocmite la 31 decembrie 2024, după cum urmează:

Calcul total	Venituri din prime brute subscrise			
	2024	2023	Modificare	
	mii MDL	mii MDL	mii MDL	%
Asigurările de accidente (cl. 1)	6.804	4.710	2.094	44,47%
Asigurările de sănătate (cl. 2)	53.846	52.972	873,80135	1,65%
Asigurările de vehicule terestre, altele decât cele feroviare (cl. 3)	139.641	123.907	15.734	12,70%
Asigurările de nave aeriene (cl. 5)	0	0	0	0
Asigurările de bunuri în tranzit (cl. 7)	0	0	0	0
Asigurările de incendiu și de alte calamități naturale, care acoperă daunele suferite de proprietăți și de bunuri (cl. 8)	10.815	8.869	1.946	21,94%
Alte asigurări de bunuri (cl. 9)	9.409	5.858	3.551	60,61%
Asigurările obligatorii de răspundere civilă auto (cl. 10)	135.124	121.045	14.079	11,63%
Asigurările de răspundere civilă generală (cl. 13)	376	331	44,52459	13,45%
Total	356.015	317.691	38.324	12,06%

În segmentul asigurărilor generale s-au înregistrat prime brute subscrise de 356.015 mii MDL (în anul precedent: 317.691 mii MDL). Creșterea primelor subscrise și a numărului de contracte din categoria asigurărilor generale se datorează în principal creșterii vânzărilor de asigurări de sănătate, CASCO și RCA.

Veniturile s-au realizat exclusiv pe teritoriul Republicii Moldova.

A.2.2 Asigurări de viață

Primele brute subscrise pentru asigurări de viață la nivelul întregii activități în anul 2024 au înregistrat o valoare de 107.694 mii MDL (în anul 2023: 107.568 mii MDL). Veniturile s-au realizat exclusiv pe teritoriul Republicii Moldova.

Volumul primelor brute subscrise din asigurările de viață au înregistrat o ușoară creștere, de 0,11% față de anul precedent.

A.3 Performanța investițiilor

Investițiile financiare au o importanță semnificativă în cadrul contului de profit și pierdere al Societății, împreună cu activitățile de asigurare. Acestea contribuie substanțial la valoarea activelor totale ale GRAWE și sunt finanțate în principal din primele de asigurare.

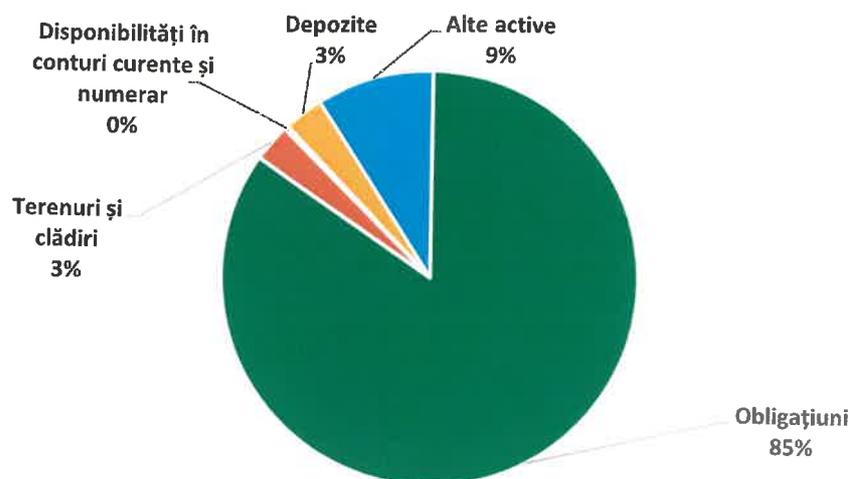
Scopul principal al activităților de management al activelor constă în creșterea performanței de investiții și îmbunătățirea Managementului Riscurilor asociate investițiilor.

GRAWE are o strategie de investiții care respectă cerințele principiului „persoanei prudente”.

Obiectivul strategiei de investiții este de a asigura un randament potențial adecvat, precum și garanția că GRAWE poate să își îndeplinească întotdeauna obligațiile fără costuri nejustificate și în conformitate cu cerințele sale de capital interne și externe. Principalele instrumente financiare sunt obligațiunile și bunurile imobile, dar cele mai importante, ca pondere, sunt titlurile de stat.

Conform situațiilor financiare individuale ale Grawe Carat Asigurări S.A., valoarea totală a activelor la data de 31 decembrie 2024 a ajuns la 1.685.202 mii MDL (+8,3% față de anul precedent).

Portofoliul total de active (inclusiv numerarul), cu valoarea contabilă înregistrată la data de 31 decembrie 2024, este structurat după cum urmează:

În anul 2024, Grawe Carat Asigurări S.A. a obținut un venit din investiții în valoare de 95.422 mii MDL, cu o scădere de 1,8% în comparație cu anul precedent.

Veniturile din dobânzi, cupoane și dividende au înregistrat o scădere de 1,8%, în principal datorită reducerii ratelor de dobândă aplicate titlurilor de valoare de stat.

Veniturile din arendă au înregistrat o creștere de 13,9%, iar cheltuielile de administrare a clădirilor au înregistrat o creștere de 3,2%.

A.4 Performanța altor activități

Veniturile și cheltuielile principale au fost prezentate în capitolele anterioare.

În decursul anului de raportare 2024 nu au fost înregistrate alte venituri și alte cheltuieli semnificative.

Grawe Carat Asigurări S.A. nu a avut contracte de leasing pe parcursul perioadei de raportare financiară încheiate la 31.12.2024.

A.5 Alte informații

A.5.1 Informații relevante în contextul economic actual

Contextul economic

Conform datelor publicate de Banca Națională a Moldovei, pe parcursul anului 2024, rata anuală a inflației a continuat traiectoria ascendentă începută la mijlocul anului precedent, iar în ultimul trimestru rata anuală a inflației s-a majorat de la 5,2 la sută în luna septembrie 2024 până la 7,0 la sută în luna decembrie 2024, situându-se astfel peste limita superioară a intervalului de variație al

țintei inflației la finele anului precedent, fapt cauzat de dinamica prețurilor reglementate în contextul ajustării tarifului la gazul din rețea. Rata anuală a inflației fără impactul respectiv constituia în luna decembrie 2024 circa 6,2 la sută, fiind ușor inferioară celei anticipate în cadrul Raportului asupra inflației, noiembrie 2024. Totodată, rata medie anuală a inflației a constituit 5,9 la sută în trimestrul IV 2024, cu circa 0,9 puncte procentuale superioară celei din trimestrul precedent. Traectoria ascendentă a ratei anuale a inflației din ultimele luni a fost susținută de unele evoluții sectoriale adverse, printre care ajustarea tarifului la gazul din rețea și condițiile secetoase din vara anului precedent. Conform estimărilor, cererea agregată a continuat să exercite un impact dezinflaționist asupra prețurilor în perioada de referință. Dinamica inflației în luna decembrie 2024 și ajustarea tarifului la energia termică și la energia electrică la începutul anului curent vor determina plasarea ratei anuale a inflației peste limita superioară a intervalului de variație al țintei inflației, cel puțin în prima parte a anului următor. Modalitatea de ajustare a tarifelor, precum și situația tensionată în regiune și riscurile escaladării acesteia mențin incertitudinea pronunțată aferentă prognozei inflației.

Conform datelor Biroului Național de Statistică, conform estimărilor preliminare, Produsul Intern Brut (PIB) în trimestrul IV 2024 a fost în descreștere (în termeni reali) cu 1,3% față de trimestrul IV 2023, iar în anul 2024 a fost în creștere (în termeni reali) cu 0,1% față de anul 2023.

După evoluția pozitivă din prima jumătate de an, în trimestrul III 2024, dinamica anuală a PIB a intrat în teritoriul negativ. În acest fel, în trimestrul III 2024, PIB s-a contractat cu 1,9 la sută, comparativ cu perioada similară a anului 2023. Acest efect a fost generat, preponderent, ca urmare a impactului negativ din partea cererii externe nete. Cererea internă, atât din partea populației, în contextul creșterii veniturilor în termeni reali, cât și din partea agenților economici, a atenuat parțial acest efect. Totodată, merită a fi menționat impactul negativ asupra dinamicii PIB din partea sectorului agricol, în contextul condițiilor secetoase din vara anului precedent, precum și din partea comerțului și tranzacțiilor imobiliare. Acesta a fost parțial atenuat de evoluțiile din construcții, sectorul financiar și cel al informațiilor și comunicațiilor. Conform estimărilor, cererea internă a continuat să fie una moderată, fapt semnalat de evoluția încă sub așteptări a consumului populației, exercitând astfel un impact dezinflaționist în perioada respectivă.

A.5.2 Tranzacții importante

De-a lungul exercițiului financiar nu au existat tranzacții semnificative între Grawe Carat Asigurări S.A. și acționarii săi, alte persoane care exercită o influență semnificativă asupra companiei sau a Consiliului Societății.

B. SISTEMUL DE GUVERNANȚĂ

B.1 Informații generale cu privire la sistemul de guvernanță

Grawe Carat Asigurări S.A. a implementat procesele aferente sistemului de guvernanță în perioada 2014-2019, incluzând managementul riscurilor (2014), conformitatea (2014) și auditul intern (2019). Aceste procese au fost aliniate cu principiile Grawe Group și aplicarea principiului proporționalității în funcție de natura și complexitatea activității societății. În contextul reglementărilor naționale existente, Grawe Carat Asigurări S.A. a integrat aceste procese în structura Grupului, beneficiind de monitorizare constantă și raportare eficientă prin proceduri interne.

Grawe Group pune un accent deosebit pe monitorizarea continuă a subdiviziunilor, iar majoritatea proceselor sunt uniformizate și gestionate prin soluții informaționale comune pentru toate subsidiarele grupului. Acest sistem permite Consiliului Societății să urmărească în timp real toate tranzacțiile și rapoartele.

Un exemplu semnificativ al acestei abordări este procesul de management al riscurilor, gestionat prin programul de management a riscurilor, în care toate subsidiarele din Grup completează și aprobă estimările și evaluările riscurilor. Acest proces este supravegheat constant de către Consiliul Societății și de departamentul de management al riscurilor din Grawe Group, asigurând alinierea la cerințele actualizate ale regimului Solvabilitate II. În sistemul informațional de management al riscurilor se clasifică și se înregistrează potențialele riscuri conform catalogului de riscuri, mai întâi pe categorii de risc și apoi în riscurile individuale subordonate. Clasificarea înlesnește evaluarea, precum și sintetizarea riscurilor și controlul acestora. Acest catalog al riscurilor formează baza pentru sintetizarea riscurilor pe categoriile de risc conform cadrului legal prin procesul de mapare (risk mapping).

De asemenea, procesele de subscriere, gestionarea daunelor și reflectarea tranzacțiilor contabile sunt înregistrate în soluțiile informatice comune ale Grupului (Korin/KOS, SAP), iar membrii Consiliului Societății au acces direct la tranzacțiile și performanța fiecărei linii de asigurare.

Grawe Group, împreună cu cele 18 subsidiare din Europa Centrală și de Est, face parte din regimul Solvabilitate II din 2016. Procesele aferente acestui regim sunt implementate în toate subsidiarele, adaptate la legislația națională a fiecărei țări.

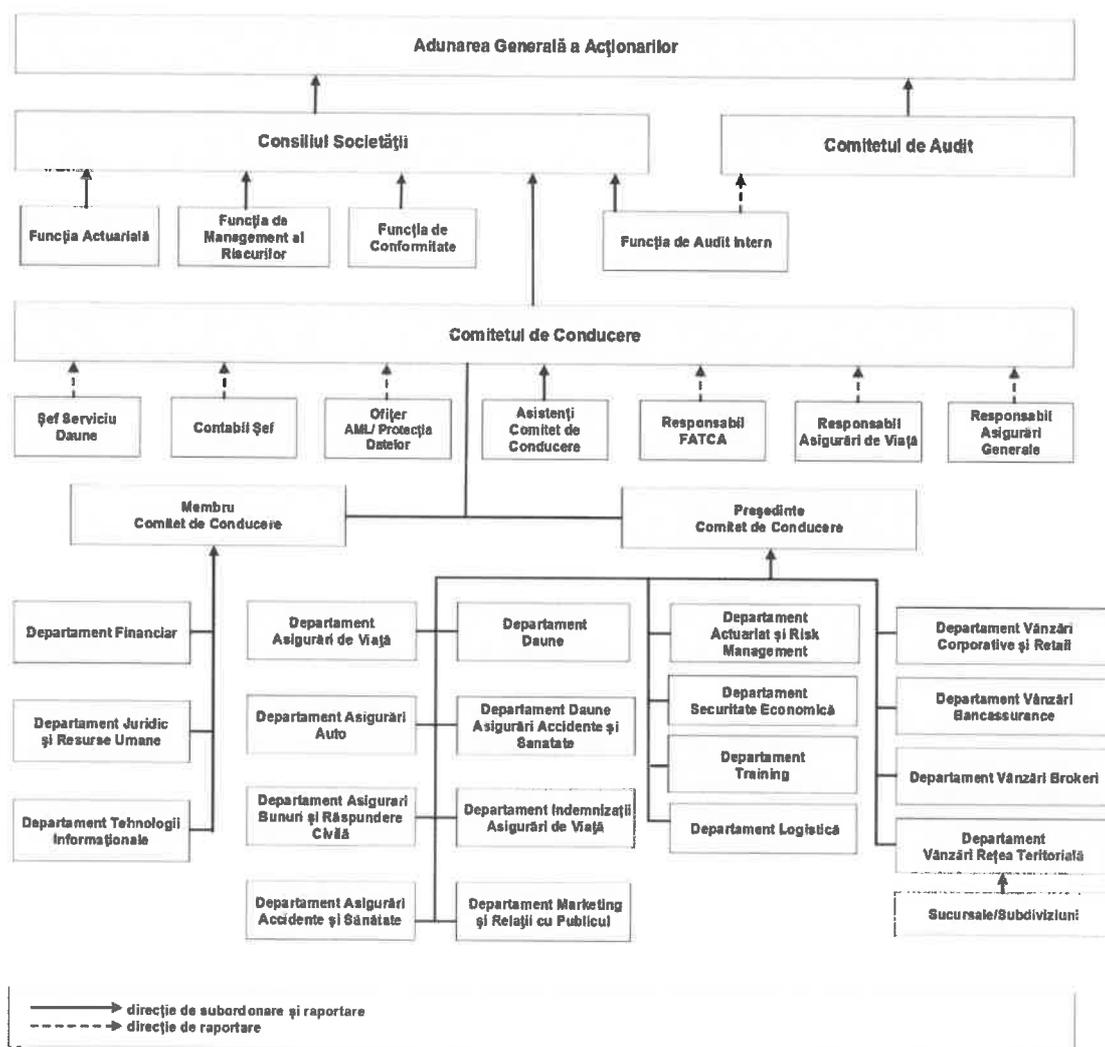
Începând cu 01.01.2023, legislația națională a transpus parțial directiva Solvabilitate II, iar societatea a început adaptarea proceselor interne la cerințele reglementărilor naționale. Cu toate acestea, reglementările secundare pentru sistemul de guvernanță și activitățile externalizate au fost aprobate abia la data de 26.09.2024, iar Regulamentul BNM nr. 241 din 26.09.2024, a intrat în vigoare la data de 31.12.2024.

În aceste circumstanțe, doar la data publicării Regulamentului BNM nr. 241 s-a putut deduce optica de implementare a Directivei Solvabilitate II de către autoritatea națională referitoare la organizarea și funcționarea sistemului de guvernanță pe care trebuie să-l aplice societățile de asigurare.

Structura sistemului de governanță este reflectată în organigrama societății, evidențiind pozițiile organelor de conducere și integrarea funcțiilor-cheie, asigurând astfel o gestionare solidă și conformă cu cele mai înalte standarde de governanță corporativă.

B.1.1 Structura organizatorică

La finalul anului 2024, structura organizatorică a GRAWE CARAT este următoarea:

B.1.2 Organele de conducere și control

B.1.2.1 Consiliul Societății

Consiliul Societății Grawe Carat Asigurări S.A. reprezintă interesele acționarilor în perioada dintre adunările generale și, în limitele atribuțiilor sale, exercită conducerea generală și controlul asupra

activității societății. Consiliul Societății este compus din cel puțin 3 membri, este subordonat Adunării Generale a Acționarilor și membrii Consiliului sunt aleși pentru un termen de 4 ani.

În perioada raportată Consiliul Societății a fost compus din 4 persoane numite de către Adunarea Generală a Acționarilor.

Consiliul Societății funcționează conform prerogativelor stabilite de Adunarea Generală a Acționarilor prin Statut și Regulamentul de activitate al Consiliului Societății.

Consiliul Societății adoptă și revizuieste principiile generale ale politicii de remunerare cel puțin o dată pe an. Este responsabil pentru administrarea prudentă și corectă a societății, îndeplinirea obiectivelor stabilite, adoptarea strategiei de afaceri și evaluarea poziției financiare a societății, în baza unor dispoziții formale și transparente.

De asemenea, Consiliul stabilește criteriile relevante pentru supravegherea activității Comitetului de Conducere și a societății în ansamblu. Acesta monitorizează și supraveghează activitatea Comitetului de Conducere, asigurându-se că acțiunile acestuia sunt aliniate cu strategia de afaceri și politicile societății. Această activitate se realizează prin examinarea informațiilor furnizate de Comitetul de Conducere și de funcțiile de conformitate, audit intern, management al riscurilor și actuariat, precum și prin întâlniri regulate cu conducătorii acestor funcții.

Consiliul Societății are obligația de a asigura existența unui cadru adecvat pentru verificarea aplicării legislației privind raportarea către autoritatea de supraveghere, precum și pentru evaluarea informațiilor solicitate de aceasta referitoare la acțiunile societății. Totodată, Consiliul analizează adecvarea, eficiența și actualizarea sistemului de management al riscurilor, pentru o gestionare eficientă a activelor și a riscurilor la care societatea este expusă.

În ceea ce privește externalizarea anumitor funcții sau activități, Consiliul asigură respectarea cerințelor aferente atât înainte de externalizare, cât și pe durata acesteia.

Consiliul adoptă decizii în cadrul ședințelor ordinare sau extraordinare, care pot fi desfășurate cu prezența membrilor săi, prin corespondență, prin mijloace electronice sau într-un format mixt. Ședințele ordinare ale Consiliului se desfășoară cu o frecvență de cel puțin o dată pe trimestru.

În cadrul acestor ședințe, membrii Consiliului asigură examinarea problemelor societății și dezbate subiectele de pe ordinea de zi, în scopul menținerii eficienței activităților acesteia.

Pe lângă ședințele ordinare și extraordinare, Consiliul Societății și Comitetul de Conducere organizează lunar întâlniri de tip jour-fix, în care se analizează evoluția afacerii, procesul de planificare și bugetare, provocările curente și alte aspecte strategice. În plus, are loc o întâlnire anuală de strategie, unde membrii Consiliului și ai Comitetului de Conducere stabilesc direcțiile de dezvoltare a societății.

În cadrul Grupului GRAWE și al societății există un sistem bine structurat de exercitare a responsabilităților, susținut de platforme informaționale avansate, care permit supravegherea continuă și o comunicare transparentă între Consiliu și Comitetul de Conducere.

Acest sistem oferă Consiliului posibilitatea de a adresa întrebări în timp real, nu doar în cadrul ședințelor, precum și de a interveni atunci când consideră necesar, inclusiv prin exprimarea unui dezacord față de anumite propuneri sau acțiuni.

Procesele-verbale ale ședințelor Consiliului Societății sunt întocmite în termen de 5 zile de la data ținerii acestora, cu respectarea cerințelor privind documentarea corespunzătoare și păstrarea evidențelor deciziilor adoptate.

B.1.2.2 Comitetul de Audit

Comitetul de Audit este compus din 3 membri, desemnați de către Adunarea Generală a Acționarilor pe un termen de 3 ani.

Comitetul de Audit își desfășoară activitatea în corespundere cu Regulamentul Comitetului de Audit. Ședințele Comitetului de Audit au loc cel puțin trimestrial, sau, ori de câte ori este necesar.

Principalele responsabilități ale Comitetului de Audit sunt:

- informarea Consiliului Societății despre rezultatele auditului extern și despre contribuțiile acestuia la integritatea raportării financiare;
- monitorizarea procesului de raportare financiară și transmite recomandări sau propuneri organelor de conducere ale asigurătorului, pentru a asigura integritatea acesteia;
- monitorizarea eficienței sistemului de control intern, de audit intern și de management al riscurilor, fără a aduce atingere independenței acesteia;
- monitorizarea auditului situațiilor financiare individuale și al situațiilor financiare consolidate și a auditului în scop de supraveghere;
- verificarea și monitorizarea independenței auditorilor/societății de audit care efectuează auditul situațiilor financiare și/sau prestează servicii care nu sânt de audit;
- recomandarea societății de audit care urmează a fi confirmată pentru efectuarea auditului și monitorizează procedura de selectare a acesteia;
- monitorizează adecvarea politicilor de contabilitate ale asigurătorului;
- revizuieste domeniul de aplicare și frecvență a auditului;
- primește, analizează și ține cont, în cadrul desfășurării activității, de rezultatele auditului;
- verifică adoptarea, la timp, de către organul executiv al asigurătorului a măsurilor corective, necesare pentru a remedia deficiențele legate de control/audit, de neconformarea cu cadrul legal de reglementare, cu politicile, precum și cu alte probleme identificate de entitatea de audit;

Totodată, în exercitarea atribuțiilor Comitetul de Audit are sarcina de avizare a:

- planului anual de audit intern sau propunerea de modificări ale acestuia, în vederea trimiterii către Consiliul de Supraveghere pentru aprobarea finală;
- rapoartelor intermediare și anuale ale funcției de audit intern;

- recomandărilor din rapoartele de audit intern și, respectiv, a măsurilor propuse de către management sau orice alte modificări ulterioare apărute ca urmare a recomandărilor din rapoartele de audit intern.

Comitetul de Audit prezintă Adunării Generale a Acționarilor un raport anual de activitate, care cuprinde declarația privind respectarea cerinței de independență, precum și realizarea atribuțiilor prevăzute de Regulamentul Comitetului de Audit și cadrului legal aferent.

B.1.2.3 Comitetul de Conducere

Comitetul de Conducere este organul executiv al Societății, de competența căruia țin toate chestiunile de conducere a activității curente a Societății, cu excepția competențelor ce țin de Adunarea Generală a Acționarilor și Consiliul Societății.

Comitetul de Conducere este compus din cel puțin 2 membri, desemnați de către Consiliul Societății pentru o perioadă de 5 ani.

Consiliul Societății organizează activitățile la nivelul Comitetului de Conducere, asigurând o distribuție eficientă și echitabilă a responsabilităților.

În responsabilitatea Președintei Comitetului de Conducere se află următoarele domenii de activitate: Asigurări de Viață, Asigurări Auto, Asigurări Bunuri și Răspundere Civilă, Asigurări Accidente și Sănătate, Daune, Daune Asigurări Accidente și Sănătate, Îndemnizații Asigurări de Viață, Marketing și Relații cu Publicul, Actuarial și Risk Management, Securitate Economică, Logistică, Vânzări Corporative și Retail, Vânzări Bancassurance, Vânzări Brokeri, Vânzări Rețea Teritorială.

Responsabilitățile Membrei Comitetului de Conducere sunt reprezentate de supravegherea următoarelor domenii de activitate: Financiar, Juridic și Resurse Umane, Tehnologii Informaționale.

Comitetului de Conducere se întrunește săptămânal sau de câte ori e necesar, fiind supuse discuției și aprobării subiectele aflate în competența sa conform Statutului și a Regulamentului Comitetului de Conducere.

Fiecare membru al Comitetului de Conducere supune cele mai importante aspecte ale activității sale unui proces comun de consultare și de decizie.

B.1.2.4 Sistemul de guvernare

Sistemul de guvernanță al GRAWE CARAT este completat cu „funcțiile cheie”, care includ cele patru funcții de guvernanță: managementul riscurilor, conformitatea, auditul intern și funcția actuarială.

Conducătorii funcțiilor-cheie dispun de competențele și resursele necesare pentru îndeplinirea atribuțiilor specifice, resurse care sunt adecvate tipului, volumului și complexității activității desfășurate în cadrul Grawe Carat Asigurări S.A..

În acest scop, conducătorii funcțiilor cheie sunt independenți din punct de vedere organizațional și se subordonează direct către Consiliul Societății.

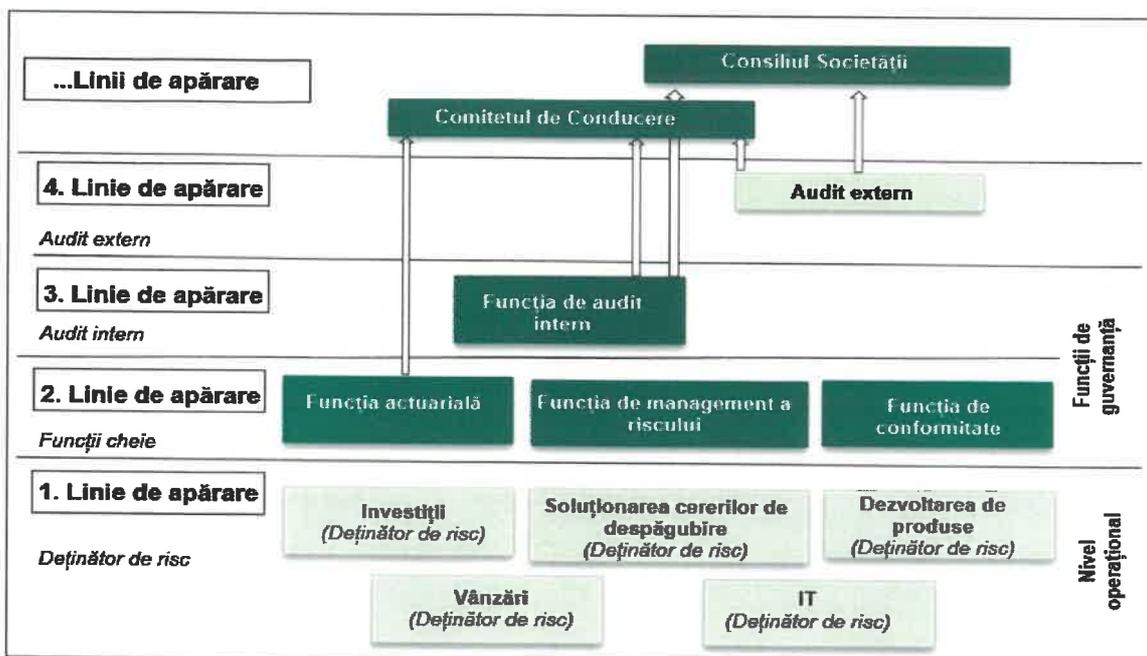
Independența operațională este garantată prin următoarele măsuri stabilite la nivelul Politicii privind sistemul de guvernanță:

- Numirea, concedierea și stabilirea remunerației Conducătorilor funcțiilor cheie necesită aprobarea Consiliului Societății.
- Activitățile și responsabilitățile sunt reglementate în cadrul unor politici scrise.
- Politicile funcțiilor cheie prevăd în mod obligatoriu schimbul de informații între funcțiile-cheie și Consiliul Societății, astfel încât funcțiile-cheie raportează Consiliului Societății despre activitățile efectuate.

B.1.3 Funcția de management al riscurilor

În cadrul GRAWE, activitatea de gestionare a riscurilor este organizată descentralizat. Acest tip de organizare asigură o integrare a funcției de management al riscului în structura existentă, iar resursele și expertiza deținătorilor de risc pot fi utilizate pentru a determina profilul de risc.

Funcția de management al riscurilor este încorporată în structura organizatorică a societății și face parte din procesul decizional, fiind considerată „A doua linie de apărare” în cadrul procesului de guvernanță:

Funcția de management al riscurilor a fost instituită în cadrul Grawe Carat Asigurări S.A. din anul 2014. În contextul reglementărilor stabilite prin Regulamentul CNPF nr. 26/2, Conducătorul funcției de management al riscurilor a fost aprobat de către autoritatea de supraveghere în funcție-cheie în luna mai 2024.

Rolul și responsabilitățile funcției de management al riscurilor sunt reglementate în Politica privind managementul riscurilor. Politica este revizuită anual și adaptată în cazul în care apar schimbări. Politica cât și modificările aduse acesteia sunt aprobate de către Consiliul Societății.

Îndeplinirea atribuțiilor și activităților specifice funcției de management a riscurilor necesită cooperarea cu funcțiile de guvernare: funcția actuarială, funcția de conformitate și audit intern. Această cooperare trebuie să fie realizată prin asigurarea schimbului de informații și de proceduri coordonate în mod regulat.

Funcția de management al riscurilor are dreptul să comunice din proprie inițiativă cu orice angajat al societății și trebuie să dispună de autoritatea, resursele și cunoștințele de specialitate necesare, precum și de acces liber la toate informațiile relevante necesare pentru îndeplinirea responsabilităților.

Deținătorii de risc (eng. Risk Owner) sunt șefii departamentelor sau persoanele desemnate, care identifică, evaluează și limitează riscurile în domeniile lor de responsabilitate. Aceștia evaluează și raportează riscurile funcției de management al riscului regulat sau pe o bază ad-hoc dacă este necesar. Aceștia sunt responsabili pentru implementarea măsurilor necesare de gestionare al riscului în domeniile lor de responsabilitate.

Deținătorii de risc sunt înregistrați în software-ul de management al riscului. Modificările în catalogul de riscuri, deținătorii de risc și categoriile de risc atribuite sunt înregistrate în acest software, precum și evaluarea riscurilor pe baza matricei de risc.

Riscurile potențiale sunt evaluate o dată pe an în „Evaluarea riscurilor” ca parte a procesului de planificare, efectuat în trimestrul 4 sub formă de evaluări ale deținătorilor de risc (expert judgement) folosind matricea de evaluare a riscului bazate pe nivelul de risc și probabilitatea de apariție.

Riscurile potențiale de piață sunt evaluate folosind calcule pe baza Valorii la Risc (Value at Risk – VaR) cu un nivel de încredere de 95% pentru 1 an (VaR95). Riscurile evaluate și salvate în sistemul de management al riscului al GRAWE, sunt rezumate la categoriile de risc conform Hotărârii BNM nr. 241/2024, într-un al doilea pas numit „maparea riscurilor” (risk mapping).

B.1.4 Funcția de conformitate

Societatea a implementat un sistem descentralizat de conformitate, bazat pe o structură matriceală, care asigură îndeplinirea procedurilor de conformitate de către departamente, în concordanță cu structura existentă. Aceasta permite utilizarea resurselor și expertizei interne.

Fiecare departament se conformează instrucțiunilor de conformitate și le gestionează direct. Totodată, există un conducător desemnat al funcției de conformitate, care are rolul de a planifica, coordona și supraveghea implementarea conformității în întreaga societate.

Funcția de conformitate a fost instituită în cadrul Grawe Carat Asigurări S.A. din anul 2014 și conducerea funcției a fost asigurată de către un membru al Comitetului de Conducere.

Conducătorul funcției de conformitate a fost aprobat de către **autoritatea de supraveghere** în funcție-cheie în luna aprilie 2024.

În exercitarea funcției sale, Conducătorul **funcției** de conformitate răspunde și raportează Consiliului Societății, în mod direct, independent și liber față de orice instrucțiuni profesionale.

Rolul și responsabilitățile funcției de conformitate sunt reglementate în Politica de conformitate. Politica este revizuită anual și adaptată în cazul în care apar schimbări. Politica cât și modificările aduse acesteia sunt aprobate de către Consiliul Societății.

În vederea garantării unui schimb de informații între funcția de conformitate și celelalte funcții de guvernare, funcțiile cooperează și stabilesc un schimb de informații continuu.

Riscul de conformitate este determinat pe baza evaluării impactului potențial (inclusiv pierderea posibilă) și de probabilitatea de apariție. Aceste riscuri sunt clasificate în trei categorii: risc ridicat,

risc mediu și risc scăzut. Această ierarhizare susține conducerea în prioritizarea și implementarea măsurilor de conformitate.

Conducătorul funcției de conformitate întocmește un plan de conformitate care stabilește activitățile de conformitate planificate ce urmează a fi efectuate în anul următor (de exemplu, activități de monitorizare, luare de măsuri, asigurare de instruire, formare continuă).

Planul de conformitate este adus la cunoștință Comitetului de Conducere și este aprobat de către Consiliul Societății.

Raportul anual de conformitate se transmite, până la data de 30 ianuarie a anului următor, Ofițerului de conformitate din cadrul grupului și este aprobat de către Consiliul Societății.

B.1.5 Funcția de audit intern

În cadrul sistemului său de guvernare, GRAWE CARAT dispune de funcția de audit intern, care este subordonată Consiliului Societății.

Funcția de audit intern a fost instituită în cadrul GRAWE CARAT începând cu anul 2019.

Consiliul Societății a desemnat Conducătorul funcției de audit intern care a fost aprobat în funcție-cheie de autoritatea de supraveghere în luna noiembrie 2024.

Funcția de audit intern își îndeplinește sarcinile în mod autonom, independent, obiectiv, imparțial față de procesele desfășurate în cadrul societății.

Rolul și responsabilitățile funcției de audit intern sunt reglementate în Politica de audit intern. Politica este revizuită anual și adaptată în cazul în care apar schimbări. Politica cât și modificările aduse acesteia sunt aprobate de către Consiliul Societății.

Auditul intern ajută societatea să își atingă obiectivele prin evaluarea și îmbunătățirea eficacității sistemului de guvernare și a controlului intern.

Funcția de audit intern desfășoară misiuni conform planului avizat de Comitetul de Audit și aprobat de Consiliul Societății, iar misiunile suplimentare necesare pot fi aprobate de Consiliu sau, în cazuri urgente, de Președinte.

Funcția de audit intern trebuie să emită un raport de audit privind rezultatele activităților sale de audit. Se pot formula rapoarte preliminare.

Raportul trebuie să includă toate etapele semnificative ale auditului efectuat și toate informațiile relevante în sprijinul recomandărilor și măsurile de remediere necesare în punctele slabe. Raportul conține, de asemenea, perioada de timp avută în vedere pentru a remedia deficiențele și persoanele responsabile pentru remediere, precum și informații despre realizarea recomandărilor de audit.

Toate rezultatele finale ale auditului sunt raportate părților implicate. Declarațiile sunt incluse în raportul de audit.

Raportul de audit final se transmite Comitetului de Audit pentru avizare și Consiliului Societății - în vederea aprobării finale.

După aprobare raportul de audit este trimis către Comitetul de Conducere și departamentul auditat.

Funcția de audit intern raportează anual și trimestrial Consiliul Societății privind constatările și recomandările principale, precum și performanțele funcției de audit intern în raport cu planul anual.

Pe lângă aceste rapoarte, funcția de audit intern are obligația de a informa Comitetul de Conducere și Comitetul de Audit imediat ori de câte ori continuitatea, dezvoltarea sau viabilitatea companiei pot fi afectate în mod semnificativ. Raportarea imediată este obligatorie, de asemenea, ori de câte ori o interferență înregistrată care este susceptibilă de extindere trebuie să fie corectată la timp sau pentru a limita extinderea acesteia.

În cazul în care Comitetul de Conducere sau Comitetul de Audit nu stabilesc măsuri urgente pentru remedierea situație prezentate în raportările intermediare, funcția de audit intern va raporta întârzierea către Consiliul Societății.

Termenul de finalizare al fiecărei misiuni de audit este estimat în planul anual de audit intern. Acest termen poate fi decalat în funcție de specificul, complexitatea sau gradul de disponibilitate și/sau cooperare a entității auditate, cu informarea Comitetului de Audit.

Raportul anual al funcției de audit intern este realizat, de regulă, până la data de 15.03 a anului următor celui de gestiune. Acest termen este un termen intern, respectiv nu impus prin reglementări legale aplicabile, prin urmare este unul de conformare diligentă.

Termenele de mai sus pot fi supuse modificărilor în funcție de cerințele autorității de supraveghere sau de alte necesități interne și vor fi comunicate în timp util auditorului intern, acesta având obligația de a-și organiza activitatea astfel încât să respecte termenele stabilite pentru furnizarea în timp util a oricăror informații sau clarificări ar fi necesare.

Funcția de audit intern asigură, prin procesul de urmărire, măsura în care au fost implementate măsurile raportate și recomandate.

Funcția de audit intern organizează o bază de date de audit în care se înregistrează toate constatările, măsurile, recomandările, responsabilitățile și termenele pentru finalizarea acțiunilor convenite pe care o pune la dispoziția conducerii ori de câte ori este solicitată.

Comitetul de Audit poate aviza, la cererea Comitetului de Conducere, modificarea măsurilor sau durata de finalizare a acestora în baza unor argumente solide furnizate de către Comitetul de Conducere.

Comitetul de Conducere va informa Comitetul de Audit și funcția de audit intern, cu privire la implementarea măsurilor aferente recomandărilor evidențiate în cadrul rapoartelor de audit intern.

Auditurile speciale sunt aprobate de Consiliul Societății și se efectuează dacă există informații sau indicații privind erori esențiale sau conduite improprii aferente. Acestea pot fi aprobate în baza cererii Comitetului de Conducere, a funcției de audit intern sau în baza deciziei Consiliului Societății.

Auditurile speciale sunt verificări necesare în circumstanțe extraordinare, de exemplu, dacă apar sau se crede că există nereguli privind persoane sau sisteme.

B.1.6 Funcția actuarială

Funcția actuarială din cadrul GRAWE CARAT este independentă și autonomă în desfășurarea activităților sale. Aceasta se subordonează Consiliului Societății și își desfășoară activitatea sub responsabilitatea finală a acestuia.

În contextul reglementărilor stabilite prin Hotărârea CNPF nr. 13/3, actuarul a fost avizat în funcție în luna noiembrie 2019.

Rolul și responsabilitățile funcției actuariale sunt reglementate în Politica funcției actuariale. Politica este revizuită anual și adaptată în cazul în care apar schimbări. Politica cât și modificările aduse acesteia sunt aprobate de către Consiliul Societății.

Funcția actuarială are autoritatea de a planifica activitățile relevante în mod autonom, precum și de a solicita sau accesa datele necesare de la alte departamente, iar angajații sunt obligați să prezinte actele interne și documentele și/sau informațiile solicitate.

Funcția actuarială prezintă și semnează rapoartele specializate și documentele către autoritatea de supraveghere sau altor părți interesate conform termenilor stabiliți.

De asemenea, funcția actuarială prezintă spre aprobare Consiliului Societății **Raportul actuarial** anual care are ca scop prezentarea opiniei și concluziilor actuarului.

Raportul actuarial anual documentează toate sarcinile îndeplinite de funcția actuarială, precum și rezultatele obținute. La fel, identifica în mod clar orice deficiențe și include recomandări privind eliminarea acestora.

Funcția actuarială prezenta un raport ad-hoc către Comitetul de Conducere dacă în timpul activității îi devin cunoscute informații critice sau de importanță pentru conducere (de ex. non-conformitate cu legislația relevantă, neadecvarea rezervelor tehnice, greșeli grave în calculul solvabilității și lichidității, neatingerea marjei de solvabilitate minime, etc) și, dacă nu se iau măsuri, informează Consiliul Societății.

B.2 Cerințe de competență și onorabilitate

B.2.1 Prezentare generală a cerințelor de adecvare individuală a persoanelor cu funcție de conducere, membrii comitetului de audit, persoanele care dețin funcții-cheie și directorii sucursalelor

În conformitate cu Regulamentul CNPF nr. 26/2 asigurătorul are responsabilitatea de a evalua dacă persoana înaintate îndeplinește cerințele referitoare la reputație, cunoștințe, aptitudini și experiență, conform prevederilor regulamentului. Aceste dispoziții vizează, aptitudini precum credibilitatea, capacitatea de comunicare și decizie, orientarea spre client și calitate, competența de conducere, gândirea strategică, rezistența la stres, munca în echipă și conștientizarea riscurilor și intereselor interne și externe ale societății.

În acest context, la data de 19.02.2024, Grawe Carat Asigurări S.A. a elaborat Procedura privind înaintarea, evaluarea și alegerea persoanelor cu funcție de conducere, membrilor Comitetului de Audit, persoanelor care dețin funcții-cheie și persoanelor desemnate pentru administrarea și gestionarea activității în categoria “asigurări de viață” și pentru administrarea și gestionarea activității în categoria “asigurări generale”.

B.2.2 Evaluarea la nivel individual

Departamentul Juridic și Resurse Umane desemnează un jurist din cadrul departamentului care este responsabil de colectarea tuturor actelor pentru evaluarea privind reputația, cunoștințele, aptitudinile și experiența persoanelor înaintate. În cazul funcției de membru al Consiliului Societății evaluarea se realizează înainte de a fi examinată propunerea de a fi înscris candidatul în ordinea de zi a adunării generale a acționarilor. La evaluarea aptitudinilor persoanelor înaintate la una din funcțiile menționate, se va ține cont de lista aptitudinilor relevante, luând în considerație atribuțiile pe care le va îndeplini persoana. În cazul în care, urmare a evaluării efectuate se concluzionează că o persoană înaintată nu corespunde cerințelor de adecvare pentru această funcție, atunci persoana respectivă nu trebuie să fie numită sau aleasă în funcția înaintată.

B.2.3 Reevaluarea la nivel individual

Persoanele numite sau alese în una din funcții asigură corespunderea continuă a cerințelor legale. Reevaluarea corespunderii cerințelor de adecvare la nivel individual, este asigurată la numirea sau la alegerea persoanei pentru un nou termen sau în unul din următoarele cazuri:

- atunci când există dubii privind corespunderea cerințelor de adecvare a persoanei înaintate la una din funcțiile menționate;
- în cazul survenirii unui eveniment cu un impact semnificativ asupra reputației persoanelor, precum și asupra imaginii companiei, inclusiv în cazurile în care persoanele menționate nu respectă politica companiei privind conflictul de interese sau în orice alt caz care poate afecta corespunderea cerințelor de adecvare a persoanei.

În cazul în care, urmare a reevaluării efectuate, se concluzionează că o persoană nu mai corespunde

cerințelor de adecvare pentru funcția exercitată, organele de conducere ale Societății i-au măsuri de rigoare pentru a remedia situația în timp util.

B.2.4. Raportul de evaluare/reevaluare

Raportul cuprinde atât concluzia finală privind corespunderea persoanei criteriilor legale, cât și detaliile despre rezultatul evaluării, argumentele și raționamentele profesionale în ceea ce privește reputația persoanei, nivelul de conformare cu cerințele cu privire la cunoștințe, aptitudini și experiență, separat, pentru fiecare aspect evaluat. Raportul de evaluare/reevaluare este aprobat de către Consiliul Societății și semnat de către Președintele Consiliului Societății.

B.2.5 Evaluarea/reevaluarea corespunderii cerințelor de adecvare, la nivel colectiv, a membrilor Consiliului Societății și Comitetului de Conducere.

Evaluarea/reevaluarea corespunderii cerințelor de adecvare a membrilor organelor de conducere, la nivel colectiv, se realizează separat, atât pentru Consiliul Societății, cât și pentru Comitetul de Conducere.

La evaluarea/reevaluarea corespunderii cerințelor de adecvare, la nivel individual, a unui membru al organului de conducere, se evaluează, concomitent, corespunderea cerințelor de adecvare, la nivel colectiv, a membrilor organului de conducere, precum și dacă preluarea de către un candidat a funcției de membru al organului de conducere ar putea conduce la o situație în care Comitetul de Conducere, la nivel colectiv, va înceta să corespundă cerințelor de adecvare. În acest scop, se evaluează dacă cunoștințele, aptitudinile și experiența persoanei sunt adecvate cerințelor de corespundere a Comitetului de Conducere, la nivel colectiv.

Procedura de reevaluare la nivel colectiv a membrilor organelor de conducere, se efectuează o dată la doi ani, precum și în cazurile prevăzute de lege. În cazul în care, urmare a reevaluării efectuate, compania concluzionează că organul de conducere nu corespunde cerințelor de adecvare la nivel colectiv, se iau măsurile de rigoare pentru a remedia situația, în timp util.

Raportul de evaluare/reevaluare, la nivel colectiv se aprobă de către Consiliul Societății și se semnează de către Președintele Consiliului Societății.

Raportul va cuprinde atât concluzia finală privind corespunderea organului de conducere criteriilor stabilite de lege, cât și detaliile despre rezultatul oricărei evaluări, separat, pentru fiecare aspect evaluat, argumentele și raționamentele profesionale în ceea ce privește corespunderea cerințelor de adecvare, la nivel colectiv, sub aspectul cunoștințelor, aptitudinilor și experienței.

B.2.6 Evaluări în perioada raportată

Persoanele aflate în funcții de conducere, membrii comitetului de audit, persoanele care ocupă funcții-cheie și directorii sucursalelor din cadrul Grawe Carat Asigurări S.A. îndeplinesc cerințele de adecvare atât la nivel individual, cât și la nivel colectiv, având în vedere organele de conducere. În anul 2024 au fost realizate următoarele evaluări:

- evaluarea corespunderii cerințelor de adecvare colectivă a organelor de conducere Consiliul Societății și Comitetul de Conducere;
- evaluarea individuală a candidatei pentru un nou termen la funcția de Membru al Comitetului de Conducere.
- evaluări individuale a persoanelor care dețin funcții-cheie: conducătorul funcției actuale, conducătorul funcției de conformitate, conducătorul funcției de management al riscului, conducătorul funcției audit intern, șef serviciu daune, contabilul-șef, precum și a responsabilului asigurări de viață, responsabilului asigurări generale (PV nr. 100 din 28.02.2024).

B.3 Sistemului de control intern

Societatea a instituit și implementat un sistem eficient de control intern, care asigură identificarea și evaluarea riscurilor potențiale și existente, precum și adoptarea măsurilor necesare pentru menținerea continuității activității.

Acest sistem este susținut prin utilizarea unor resurse, proceduri și soluții tehnologice adaptate și proporționale cu structura organizatorică, complexitatea riscurilor inerente, modelul de afaceri și activitățile desfășurate.

Societatea de asemenea analizează în mod continuu adecvarea și eficacitatea sistemului de control intern, prin activitățile desfășurate de funcția de audit intern, care include:

- Examinarea și evaluarea eficienței sistemului de control intern (SCI) prin activități de audit, facilitând dezvoltarea și îmbunătățirea controalelor prin audituri de monitorizare;
- Efectuarea auditurilor conform Planului de Audit Intern, coordonat cu Comitetul de Audit și Consiliul Societății;
- Transmiterea rapoartelor de audit intern către Comitetul de Audit și Consiliul Societății, precum și informarea Comitetului de Conducere, funcțiilor și departamentelor auditate;
- Raportarea trimestrială a principalelor constatări și recomandări rezultate în urma misiunilor de audit, asigurând transparența și eficiența procesului decizional în cadrul Consiliului.

Prin aceste măsuri, Societatea continuă să consolideze eficiența guvernancei corporative, menținând un sistem de control intern robust și adaptat cerințelor actuale, asigurând conformitatea cu reglementările legale și eficiența managementului riscurilor.

Conformitatea la fel este o parte integrată a sistemului de control intern și asigură conformitatea reglementărilor interne cu cadrul legal.

În anul 2024, societatea alături de celelalte 18 subsidiare din cadrul Grupului GRAWE a implementat prevederile regulamentului UE: Digital Operational Resilience Act (DORA) / REGULAMENTUL (UE) 2022/2554 AL PARLAMENTULUI EUROPEAN ȘI AL CONSILIULUI din 14 decembrie 2022, privind reziliența operațională digitală a sectorului financiar și de modificare a Regulamentelor (CE) nr. 1060/2009, (UE) nr. 648/2012, (UE) nr. 600/2014, (UE) nr. 909/2014 și (UE) 2016/1011.

Aceste prevederi se vor aplica în Uniunea Europeană începând cu 17 ianuarie 2025.

DORA aduce armonizarea regulilor referitoare la reziliența operațională pentru sectorul financiar. Toate acțiunile necesare în vederea implementării acestor cerințe au fost stabilite și documentate în cadrul Grupului GRAWE, inclusiv pentru societatea Grawe Carat Asigurări S.A., și urmează să fie aplicate de către societate începând cu anul 2025.

B.3.1 Măsuri de conformitate

Pe parcursul anului 2024, ca urmare a aprobării mai multor prevederi legale referitoare la cadrul normativ secundar privind sistemul de guvernanță a societăților de asigurare au fost elaborate sau modificate și aprobate următoarele reglementări interne:

- Statutul Societății;
- Regulamentul Consiliului Societății;
- Regulamentul Comitetului de Audit;
- Regulamentul Comitetului de Conducere;
- Codul de Guvernare Corporativă;
- Codul de Conduită;
- Organigrama Societății;
- Strategia de Afaceri;
- Politica funcției de Conformitate;
- Politica funcției Actuariale;
- Politica de Audit Intern;
- Politica de Management al Riscului;
- Politica de continuitate a afacerii;
- Politica de remunerare;
- Politica de subscriere asigurări de viață;
- Politica de subscriere asigurări generale;
- Politica comunicării interne și a fluxului de Informații;
- Politici contabile;
- Regulament intern de calcul a rezervelor tehnice asigurări generale;
- Regulament intern de calcul a rezervelor tehnice asigurări de viață.
- Regulament privind cheltuieli de achiziție pentru contractele încheiate pe asigurări generale și asigurări de viață;
- Regulament privind stabilirea calcularea și achitarea remunerației pentru folosirea autovehiculelor și combustibil;
- Procedura privind modul de stabilire, calcul și achitare a bonusurilor trimestriale, trimestriale suplimentare și anuale pentru forța proprie de vânzări;
- Procedura internă de evaluare a persoanelor cu funcție de conducere, persoanelor cheie și persoane responsabile;
- Procedura Interna privind constatarea, evaluarea și regularizarea daunelor rezultate din asigurări generale;

- Procedura internă privind distribuirea materialelor promoționale;
- Procedura de emitere a polițelor prin intermediul web site-ului my.grawe.md;
- Procedura privind administrarea proceselor de resurse umane.
- Program de reasigurare asigurări generale 2024;
- Program de reasigurare asigurări de viața 2024;
- Metodologia de determinare a reținerii proprii;
- Metodologie cu privire la alocarea categoriilor de active admise pentru acoperirea rezervelor tehnice și a cerinței de capital minim;
- Metodologie privind procesul de clasificare și marcare a informațiilor Funcția de conformitate verifică și supraveghează modalitatea de convocare și desfășurare a adunărilor generale a acționarilor.

Pe parcursul anului 2024, a avut loc adunarea generală ordinară a acționarilor la care s-au totalizat rezultatele anului 2023 și adunarea generală extraordinară a acționarilor la care s-au aprobat modificările la Statutul Societății, Regulamentul Consiliului Societății, Regulamentul Comitetului de Audit și Codul de governanță corporativă. De asemenea, funcția de conformitate monitorizează constant evoluția cadrului normativ aplicabil societăților pe acțiuni, pieței de capital, divulgării informațiilor de către entitățile de interes public, precum și reglementărilor privind governanța corporativă, prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului, FATCA și protecția datelor cu caracter personal. În acest context, conducătorul funcției de conformitate oferă suport responsabililor pentru alinierea reglementărilor interne la cerințele legale în vigoare.

B.4 Funcția de audit intern

În anul 2024, funcția de audit intern a întocmit raportul anual privind activitatea de audit intern desfășurată în anul 2023 în care a prezentat stadiul implementării recomandărilor aferente misiunilor de audit intern desfășurate în anul 2023.

În privința constatărilor menționate în raportul de audit intern pentru anul 2023, acestea au fost implementate în termen și conform măsurilor aprobate de Consiliul Societății.

Gradul de implementare ca urmare a misiunilor de audit intern efectuate în anul 2023 este de 100%.

Conducătorului funcției de audit intern în anul 2024 a desfășurat misiunea de audit referitoare la strategii și reguli adecvate privind managementul riscurilor și a avut ca scop identificarea și comunicarea către conducerea societății a existenței, aplicării și conformității politicilor și procedurilor specifice cu privire la respectarea legislației naționale incidente.

Activitatea auditată a fost evaluată ca desfășurându-se în cadrul unui sistem adecvat de controale interne și proceduri care acoperă toate activitățile. Deficiențele identificate în sistemul de controale interne expun compania unui risc minor. Raportul intermediar finalizat aferent misiunii de audit cuprins a fost prezentat spre avizare Comitetului de Audit și spre aprobare Consiliului Societății.

Consiliul Societății a aprobat Planul de audit intern pentru anul 2025.

B.5 Funcția actuarială

Funcția actuarială are autoritatea de a planifica activitățile relevante în mod autonom, precum și de a solicita sau accesa datele necesare de la alte departamente, iar angajații sunt obligați să prezinte actele interne și documentele și/sau informațiile solicitate de actuar, inclusiv explicațiile persoanelor cu funcții de răspundere.

Funcția actuarială își desfășoară activitatea sub responsabilitatea finală a Consiliului Societății, este subordonată acestuia și, când este cazul, cooperează cu celelalte funcții pentru îndeplinirea sarcinilor lor.

Funcția actuarială controlează calculul rezervelor tehnice. Funcția actuarială utilizează metode și proceduri care servesc evaluării și garantează caracterul suficient al rezervelor tehnice, pentru a se asigura că acest calcul se realizează în conformitate cu cerințele din Regulamentul intern de calcul a rezervelor tehnice pentru asigurările generale și asigurările de viață a societății.

Acestea includ, comparații cu anul precedent și comparații cu rezultatele altor sisteme de informații ale societății.

Funcția actuarială evaluează incertitudinile incluse în estimările realizate în calculul rezervelor tehnice și garantează că sunt luate în considerare în mod justificat posibile inadecvări ale datelor utilizate în calculul rezervelor tehnice.

Funcția actuarială evaluează dacă sistemele de tehnologia informației utilizate în calculul rezervelor tehnice sprijină suficient de bine tehnicile actuariale și statistice.

B.6 Externalizarea

La data de 01.01.2024 în Republica Moldova a intrat în vigoare legea nr. 92 din 07.04.2022 privind activitatea de asigurare sau reasigurare (în continuare Legea 92). Conform prevederilor Legii 92 activitățile legate de activitatea de asigurare și funcțiile cheie pot fi externalizate conform condițiile stabilite de autoritatea de supraveghere. Banca Națională a Moldovei care este autoritatea de supraveghere pentru activitatea de asigurare a elaborat prevederile normative secundare de reglementare a activităților externalizate.

La data de 03.10.2024 a intrat în vigoare Regulamentului privind externalizarea funcțiilor și activităților legate de activitatea de asigurare sau de reasigurare de către societățile de asigurare sau de reasigurare nr. 242 din 26.09.2024.

Conform prevederilor Hotărârii Băncii Naționale a Moldovei:

Societatea de asigurare sau de reasigurare care a externalizat funcții și activități legate de activitatea de asigurare sau de reasigurare până la data intrării în vigoare a hotărârii:

- va asigura conformarea politicilor și procedurilor interne privind evaluarea, gestionarea și controlul funcțiilor și activităților externalizate cu prevederile regulamentului în termen de 9 luni de la data intrării în vigoare a hotărârii;
- va asigura conformarea contractului de externalizare, încheiat până la intrarea în vigoare a hotărârii, cu prevederile regulamentului și îl va prezenta Băncii Naționale a Moldovei în termen de 9 luni de la data intrării în vigoare a hotărârii;
- va asigura, în cazul externalizării TIC, prin derogare de la prevederile mai sus menționate, conformarea cu prevederile regulamentului, în termen de 18 luni de la data intrării în vigoare a hotărârii.

Adițional Regulamentul prevede Raportarea funcțiilor și activităților externalizate de către societățile de asigurare semestrial, până la data de 25 iulie și, respectiv, 25 ianuarie a anului următor celui de gestiune.

Prima raportare a funcțiilor și activităților externalizate a fost efectuată la data de 24 ianuarie 2025 pentru situația din 31.12.2024.

B.7 Alte informații

Toate informațiile esențiale privind sistemul de guvernanță sunt cuprinse în secțiunile anterioare.

C. PROFILUL DE RISC

Profilul de risc specific societății este determinat în funcție de riscurile individuale care pot apărea în mod obișnuit în cadrul sectorului de asigurări. Aceste riscuri sunt evaluate de către deținătorii de risc ținându-se cont de impactul și de probabilitatea apariției acestora prin utilizarea matricei riscurilor, iar pentru riscurile de piață (de dobândă, aferent devalorizării acțiunilor, dispersie, proprietate, valutar și concentrare) sunt calculate utilizându-se modele de calcul dezvoltate intern în cadrul Grupului GRAWE.

Profilul de risc al Grawe Carat Asigurări S.A. nu s-a modificat semnificativ în comparație cu anii precedenți.

C.1 Riscul de subscriere și rezerve

În sectorul asigurărilor, întotdeauna a fost acordată o atenție deosebită riscului de subscriere și rezerve pentru că reprezintă activitatea propriu-zisă de asigurare.

Riscul de subscriere este definit ca reprezentând riscul de pierdere sau o modificare nefavorabilă a valorii obligațiilor de asigurare ca efect al unor estimări necorespunzătoare în momentul stabilirii primelor și rezervelor.

Riscul de deces reprezintă riscul de pierdere sau modificarea nefavorabilă a valorii obligațiilor de asigurare ca efect al unor variații de nivel, tendință și volatilitate a ratei mortalității. O creștere a ratei mortalității are ca rezultat creșterea obligațiilor de plată. Oricum, riscul de longevitate reprezintă un efect al scăderii ratei mortalității și, mai mult decât atât, are ca rezultat o creștere a obligațiilor de plată.

În categoria **riscurilor de rezoluțiune** intră și pierderile cauzate de comportamentul clientului care se abate de la cele mai bune estimări și ipoteze incluse în cadrul opțiunilor contractuale, cum ar fi opțiunea de neplată, conversiunea contractelor etc. Acest risc este mult mai mare la nivelul asigurărilor de viață față de asigurările generale pentru că în zona asigurărilor generale există foarte multe contracte încheiate pe un singur an sau o perioadă mai scurtă de timp.

Riscul de cheltuieli apare ca efect al creșterii neașteptate a costurilor actuale la nivel administrativ și la nivelul soluționării cererilor de despăgubire.

Riscurile de revizuire se referă la contractele ale căror plăți pot fi modificate din motive de legislație sau ca urmare a modificării stării de sănătate a persoanei asigurate care nu a putut fi apreciată în momentul estimării riscurilor biometrice.

Prima de risc (= risc de subscriere) reprezintă o categorie de risc în care procesul de obținere a rezultatelor tehnice vizate deviază de la valoarea estimată a fi obținută la încheierea anului financiar în curs (mai precis, provocate de un număr crescut de daune în masă, numeroase daune semnificative, inclusiv cele cauzate de dezastru naturale și alte evenimente majore etc.)

Riscul de rezervă reprezintă incertitudinea asociată cu prognoza de soluționare a daunelor deja înregistrate (exemple: daune întâmplante dar neraportate – RDN (IBNR), modificările legislative, inflație ridicată, costuri ridicate pentru soluționarea reclamațiilor individuale etc.).

Riscurile de catastrofe sunt considerate riscuri de pierdere cauzate de fenomene de importanță majoră, care nu pot fi incluse în modulele individuale din cauza nivelului lor de amploare, și corelațiile negative înregistrate (spre exemplu dezastrele naturale din zona asigurărilor generale, cum ar fi grindina, furtunile, cutremurele și dezastrele cauzate de oameni).

C.2 Riscurile de investiții / de piață

În conformitate cu normele legale, societatea investește doar în active ale căror riscuri pot fi identificate, măsurate, monitorizate, gestionate, controlate și raportate în mod adecvat.

Activele admise pentru acoperirea rezervelor tehnice și cerinței de capital minim se investesc într-un mod adecvat naturii și duratei obligațiilor de asigurare. Aceste active se investesc în interesul deplin al tuturor contractanților, asiguraților, reasiguraților, beneficiarilor asigurării și terților păgubiți în corelare cu condițiile contractuale.

La investirea activelor admise să acopere rezervele tehnice și cerința de capital minim (conform Legii 92/2022 art. 74 și 123), societatea este obligată să țină cont de scadența obligațiilor sale care rezultă din contractele de asigurare.

La adoptarea deciziilor privind investițiile, societatea ține cont de riscurile asociate investițiilor și evaluează portofoliul din punct de vedere al securității, lichidității și profitabilității, ținând cont de caracteristicile activelor în cauză. Societatea trebuie să aleagă doar acele investiții pentru care riscurile și oportunitățile pot fi estimate.

Riscurile de investiție / riscurile de piață, reprezintă cea mai importantă categorie de risc în cadrul Grawe Carat Asigurări S.A..

Riscul de piață este considerat ca reprezentând riscul de pierdere sau de variație nefavorabilă înregistrate la nivelul situației financiare, care rezultă, în mod direct sau indirect, din fluctuațiile de nivel și volatilitate înregistrate pe piață la nivelul prețurilor activelor, obligațiilor și instrumentelor financiare.

Riscul ratei dobânzii rezultă din modificările valorii de piață a instrumentelor financiare purtătoare de dobândă și a datorii sensibile la dobândă datorate modificărilor nivelului și poziției curbei de randament.

Riscul aferent devalorizării participațiilor și riscul de proprietate descriu posibilitatea apariției volatilității la nivelul prețurilor acțiunilor sau al tendinței de depreciere a proprietăților. Valoarea proprietății presupune, printre altele, și creditele imobiliare.

Riscul de dispersie (spread risk) include sensibilitatea activelor, obligațiilor și instrumentelor financiare la variațiile de nivel sau volatilitatea marjelor creditului situată deasupra curbei randamentelor cu risc 0 (risk free interest curve). Modificările marjelor de credit apar, spre exemplu, ca efect al deteriorării bonității unui creditor care emite valori imobiliare.

Riscul de concentrare presupune riscurile cauzate de lipsa diversificării portofoliului de investiții sau de o expunere prea mare la riscul de nerambursare a unui singur emitent de valori imobiliare sau a unui grup de emitenți.

Riscul valutar este considerat ca reprezentând reacția activelor, obligațiilor și instrumentelor financiare la variațiile de nivel sau a volatilității ratelor de schimb valutar.

C.3 Riscurile de credit al contrapărții

Riscul de credit al contrapărții identifică riscul de pierdere sau orice modificare nefavorabilă a situației financiare, ca efect al fluctuațiilor bonității emitenților de valori mobiliare, contrapartidelor și altor debitori față de care societatea are creanțe. Acesta se prezintă sub forma riscului contrapărții, a riscului de dispersie (credit spread) sau a concentrărilor de risc pe piață.

C.4 Riscul de lichiditate

Riscul de lichiditate reprezintă riscul potrivit căruia societățile de asigurare nu sunt în măsură să lichideze investiții și / sau alte active pentru a-și achita obligațiile financiare în momentul scadenței acestora.

- Cele mai frecvente cauze care pot determina apariția riscului de lichiditate sunt:
- Reducerea valorii sau utilizării activelor;
- Creșterea diferenței dintre durata (duration) activelor și cea a obligațiilor;
- Statutul financiar al societății și percepția pieței asupra societății care depind de o serie de parametri (exemple: profil de risc, solvabilitatea, rentabilitatea, potențialul de dezvoltare etc.);
- Un coeficient de lichiditate prea scăzut.

C.5 Riscurile operaționale

În general, riscurile operaționale pot fi identificate și evaluate mai greu față de alte riscuri, motiv pentru care GRAWE acordă atenție deosebită la diferite forme posibile pe care le pot avea și le ia în considerare într-un sens cât mai larg.

Riscul operațional reprezintă riscul de pierdere, inclusiv abaterile de la obiectivele și planurile stabilite, ca efect al inadecvării sau eșecului:

- proceselor interne;
- angajaților;
- sistemelor sau
- cauzate de evenimente externe.

Riscurile operaționale includ și riscul juridic, în timp ce riscul strategic și riscurile de reputație sunt excluse din această categorie. În plus, riscurile de spălare a banilor și finanțării terorismului sunt luate în considerare.

Exemple reprezentative pentru descrierea riscului operațional sunt cauzele care duc la întreruperea activității, spre exemplu, incendiile, exploziile, inundațiile, întreruperi sau defecțiuni IT, care complică continuarea firească și neîntreruptă a operațiunilor sau care le împiedică cu totul, inclusiv pagubele provocate prin fraudă deliberată, erori apărute în urma activităților zilnice, care decurg din greșelile umane sau riscuri generate de către canalele de distribuție a produselor de asigurare.

C.6 Alte riscuri

C.6.1 Riscul strategic și riscul reputațional

Riscul strategic reprezintă acel risc al dezvoltării nefavorabile a societății ca efect al deciziilor strategice și al implementării acestora.

Riscurile strategice privesc în primul rând direcția strategică a societății, guvernanta corporativă și managementul, structura organizațională, cultura corporatistă a societății.

Riscul reputațional reprezintă acel risc generat ca efect al unui eventual prejudiciu de reputație ca efect al percepției publice negative (exemple: de către clienți, parteneri, acționari, autorități).

În cele mai multe cazuri, riscul de reputație apare în legătură cu alte riscuri.

C.6.2 Managementul activelor și pasivelor

Managementul activelor și pasivelor (Asset-Liability Management - ALM) este definit ca reprezentând un risc care apare ca efect al unui dezechilibru înregistrat (în valoarea de piață) la nivelul activelor și obligațiilor, din care se va pune accentul în primul rând pe incongruențele dintre scadențe și monede. În orice caz, se înțelege doar acele riscuri care pot rezulta din interacțiunea părții active și pasive. În cazul în care un risc constă doar pe una dintre cele două părți atunci nu este un risc al managementului activelor și pasivelor.

În sens larg, riscul managementului activelor și pasivelor are în vedere și un potențial risc de lichiditate.

C.6.3 Riscul de concentrare

Riscul de concentrare se referă la riscul care apare ca efect al asumării de către societate a unor riscuri individuale sau puternic corelate, care presupun o pierdere semnificativă sau posibilitatea intrării în incapacitate de plată și care, prin urmare, amenință solvabilitatea sau resursele financiare ale societății.

C.7 Alte informații

C.7.1 Reasigurare și alte tehnici de diminuare a riscurilor

Tehnicile de diminuare a riscurilor (inclusiv reasigurarea) reprezintă totalitatea metodelor care pun societățile de asigurare în situația de a transmite unei alte entități o parte a riscurilor la care sunt expuse.

În afară de reasigurare, următoarele tehnici și metode de diminuare a riscurilor, prin care riscurile nu sunt transmise unei alte părți sunt utilizate: normele stricte de acceptare și subscriere, principiul celor „patru ochi”, delimitarea clară a funcțiilor, raportarea, automatizarea proceselor, backup de date, planuri pentru situații de urgență etc.

C.7.2 Evaluarea riscurilor

Riscurile potențiale sunt evaluate de deținătorii de risc în software-ul de management a riscurilor folosind matricea de risc, cu excepția riscurilor de piață. Riscurile potențiale pentru GRAWE se ridică la 71.550 mii MDL și sunt estimate a fi cu 17,3% mai mari decât în anul precedent, la 61.007 TMDL. Creșterea se datorează în primul rând riscului ratei dobânzii. Riscurile potențiale sunt mapate în categorii de risc conform rezultatelor de mai jos:

Evaluarea riscurilor 2024/Q4		Alocarea riscului în mii MDL	%
Sumă		71.550	
C.1	Riscul de subscriere asigurări de viață, asigurări generale și pentru sănătate	11.089	15%
C.2	Riscurile de investiții / de piață	47.602	67%
C.3	Riscul de credit al contrapărții	187	0%
C.4	Riscul de lichiditate	-	0%
C.5	Riscul operațional	11.396	16%
C.6	Alte riscuri	1.276	2%

Domeniul riscurilor de investiții / de piață reprezintă 67% din alocarea totală a riscului, fiind cea mai mare categorie de risc și sunt evaluate pe baza calculelor VaR95, iar celelalte riscuri pe baza evaluărilor deținătorilor de risc. De regulă, companiile de asigurări evaluează cele mai mari sume ale riscului în domeniul riscurilor de piață. Următoarele categorii de risc semnificative sunt riscurile operațional, reprezentând 16% și riscurile de subscriere cu 15%. Pentru a asigura o lichiditate suficientă, majoritatea investițiilor sunt deținute în active lichide. Schimbul regulat de informații între departamentele implicate și management permite monitorizarea precisă a obligațiilor de plată. Pe baza acestei abordări coordonate, riscul de lichiditate din perspectiva intern[este evaluat la valoare 0.

D. EVALUAREA ÎN SCOPUL SOLVABILITĂȚII

Evaluarea activelor și pasivelor se bazează pe cadrul normativ în vigoare și anume Legea nr. 92 din 07.04.2022 privind activitatea de asigurare sau de reasigurare, care stipulează faptul că activele și pasivele se evaluează conform actelor normative ale autorității de supraveghere, respectiv Hotărârea BNM nr. 328 din 19.12.2024 referitor la Regulamentul privind fondurile proprii, evaluarea activelor și pasivelor, activele admise pentru acoperirea rezervelor tehnice și cerinței de capital minim, solvabilitatea și lichiditatea societății de asigurare sau de reasigurare și modificarea unor acte normative (indicatorii prudențiali/de stabilitate financiară în domeniul asigurărilor) și Standardelor Internaționale de Raportare Financiară (IFRS). De asemenea, în scopuri prudențiale, respectând principiul proporționalității, societatea de asigurare sau de reasigurare își evaluează activele și pasivele, altele decât rezervele tehnice, pe baza ipotezei că societatea își va continua activitatea în condiții normale și recunoaște un activ sau un pasiv pe baza metodei de evaluare pe care o utilizează pentru întocmirea situațiilor financiare specializate la nivel individual și/sau consolidat.

La evaluarea activelor și pasivelor, societatea de asigurare sau de reasigurare ține cont de principiul pragului de semnificație. O modificare sau o eroare este considerată semnificativă dacă ar putea influența procesul decizional sau judecata destinatarilor informației respective, inclusiv dacă aceștia sunt organe de control sau autorități de supraveghere. În ceea ce privește evaluarea pragului de semnificație, trebuie să se recunoască faptul că măsurarea trimestrială se poate baza pe estimări și pe metode de estimare într-o măsură mai mare decât măsurarea datelor financiare anuale.

Societatea de asigurare sau de reasigurare aplică tehnicile de evaluare în mod consecvent, ținând cont de caracteristicile activului sau ale pasivului în cazurile în care participanții pe piață ar ține cont de acele caracteristici atunci când determină valoarea activului la data evaluării, inclusiv de forma și de locul activului sau al pasivului și, dacă este cazul, de restricțiile privind vânzarea sau utilizarea activului. Societatea de asigurare sau de reasigurare nu evaluează activele financiare sau pasivele financiare la cost sau la cost amortizat. Societatea de asigurare sau de reasigurare nu aplică modele de evaluare la valoarea cea mai mică dintre valoarea contabilă și valoarea justă minus costurile generate de vânzare.

D.1 Active

D.1.1. Formele de active care acoperă rezervele tehnice și cerința de capital minim și restricțiile pentru acestea sunt:

- a) valori mobiliare de stat emise de către Guvernul Republicii Moldova admise în orice sumă;
- b) valori mobiliare de stat emise de către guvernul unui stat membru al UE sau al unui stat membru al OCDE, de către o organizație financiară internațională sau o entitate pentru care unul dintre

subiecții nominalizați acționează ca garant, cu condiția ca statele sau instituțiile financiare internaționale să aibă un rating de BBB+ sau mai bun nu trebuie să depășească 15% în cazul unui singur emitent și 60% din total la acoperirea rezervelor tehnice și cerinței de capital minim;

c) obligațiuni admise ale autorităților administrației publice locale din Republica Moldova și/sau obligațiuni corporative și/sau cele emise de autoritățile publice locale dintr-un stat membru al UE sau dintr-un stat membru al OCDE nu trebuie să depășească 5% în cazul unui singur emitent și 40% din total la acoperirea cerinței de capital minim;

d) obligațiuni corporative cu acoperire:

1) lichide, tranzacționate pe o piață reglementată, a căror valoare poate fi determinată cu exactitate, emise de o persoană juridică cu sediul în Republica Moldova, într-un stat membru al UE sau într-un stat membru al OCDE nu trebuie să depășească 5% în cazul unui singur emitent și 40% din total la acoperirea rezervelor tehnice și cerinței de capital minim;

2) care nu sunt tranzacționate pe o piață reglementată nu trebuie să depășească 1% în cazul unui singur emitent și 2% din total la acoperirea cerinței de capital minim;

e) acțiuni tranzacționate pe o piață reglementată din Republica Moldova, dintr-un stat membru al UE sau dintr-un stat membru al OCDE nu trebuie să depășească 5% în cazul unui singur emitent și 20% din total la acoperirea rezervelor tehnice și 2% în cazul unui singur emitent și 5% din total la acoperirea cerinței de capital minim;

f) acțiuni care nu sunt tranzacționate pe o piață reglementată, atunci când sunt emise de o persoană juridică cu sediul în Republica Moldova nu trebuie să depășească 2% în cazul unui singur emitent și 5% din total la acoperirea cerinței de capital minim;

g) acțiuni ale companiilor investiționale și unitățile de fond cu circulație în Republica Moldova și alte instrumente similare practicate în alte state membre ale UE sau în alte state membre ale OCDE nu trebuie să depășească 5% din total la acoperirea cerinței de capital minim;

h) creanțe rezultate din împrumuturi purtătoare de dobândă acordate asiguraților în limita valorii de răscumpărare a polițelor lor de asigurare de viață nu trebuie să depășească 1% din total la acoperirea rezervelor și cerinței de capital minim pentru asigurări de viață;

i) bunuri imobile asigurate și alte drepturi reale asupra lor (de exemplu, dreptul de suprafață, dreptul de abitație, dreptul de servitute etc.), nu trebuie să depășească 2% în cazul unuia și aceluiași bun imobil și 4% din total la acoperirea rezervelor pentru asigurările generale, 10% în cazul unuia și aceluiași bun imobil și 25% din total la acoperirea rezervelor pentru asigurări de viață și 3% în cazul unuia și aceluiași bun și 10% din total la acoperirea cerinței de capital minim, doar dacă aceste bunuri imobile întrunesc următoarele condiții:

1) acestea sunt înscrise într-un registru al bunurilor imobile din Republica Moldova sau într-un stat membru al UE ori într-un stat membru al OCDE;

- 2) acestea sunt generatoare de venit sau se estimează că vor produce un câștig economic;
- 3) acestea sunt determinate la 75% din valoarea justă, cu excepția bunurilor imobile cu destinație agricolă și a celor din extravilan care vor fi admise în proporție de 50% din valoarea justă;
- 4) acestea sunt libere de interdicții și grevări;
- 5) construcțiile vor fi asigurate la valoarea justă împotriva tuturor riscurilor la care sunt expuse;

j) depozite deținute într-o bancă licențiată de către Banca Națională a Moldovei al cărei sediu înregistrat se află în Republica Moldova sau într-o bancă cu rating de cel puțin BBB+ dintr-un stat membru al UE sau dintr-un stat membru al OCDE nu trebuie să depășească 20% în cazul unei bănci, 10% – în cazul unei bănci la care sunt aplicate măsuri de intervenție timpurie de către Banca Națională a Moldovei sau de către o autoritate de supraveghere similară și 70% din total la acoperirea rezervelor tehnice și cerinței de capital minim;

k) numerar în casierie și conturi curente în băncile licențiate de Banca Națională a Moldovei nu trebuie să depășească 1% din total, cele în formă de conturi curente – 10% din total și în cazul unei bănci la care sunt aplicate măsuri de intervenție timpurie de către Banca Națională a Moldovei sau de către o autoritate de supraveghere similară – 2% din total la acoperirea rezervelor tehnice și cerinței de capital minim;

l) creanțe aferente primei subscrise, cu condiția să nu depășească 60 de zile de la data scadentă prevăzută în contractul de asigurare, și creanțe aferente primelor de asigurare subvenționate de către stat pentru asigurarea riscurilor de producție în agricultură și piscicultură, cu condiția să nu depășească 270 de zile de la data intrării în vigoare a contractului de asigurare nu trebuie să depășească 1% în cazul unui singur debitor și 5% din total, iar creanțele aferente primelor de asigurare subvenționate de către stat sunt admise în limita a 80% din totalul rezervelor tehnice pe tipul de asigurare respectiv și nu trebuie să depășească 1% în cazul unui singur debitor și 10% din total, iar creanțele aferente primelor de asigurare subvenționate de către stat sunt admise în orice sumă la acoperirea cerinței de capital minim;

m) cote deținute de reasigurători sau coasigurători în rezervele tehnice, cu condiția că societatea de reasigurare sau coasigurare să dețină cel puțin un rating de BBB+ sau să corespundă regimului Solvabilitate II dintr-un stat membru al UE sau dintr-un stat membru al OCDE, cu efectuarea obligatorie a transferului primelor aferente contractelor de reasigurare sau coasigurare admise la acoperirea rezervelor tehnice în limita cotei.

Societatea de asigurare sau de reasigurare deține în permanență oricare dintre activele prevăzute mai sus, dar nu poate utiliza valoarea activelor care acoperă cerința de capital minim pentru acoperirea rezervelor tehnice și invers.

Societatea de asigurare sau de reasigurare evaluează următoarele active la nivelul zero:

1. fondul comercial;
2. imobilizările necorporale, altele decât fondul comercial, cu excepția cazului în care imobilizarea necorporală poate fi vândută separat și societatea de asigurare sau de reasigurare poate demonstra că există pentru aceleași active sau pentru active similare o valoare care a fost obținută cu ajutorul prețurilor de piață cotate pe piețele active, în cazul în care activul se evaluează în conformitate cu prezentul capitol;
3. cheltuieli de achiziție reportate.

Activele care acoperă rezervele tehnice de asigurare și marja de solvabilitate minimă sunt plasate și investite în mod prudent, astfel încât să se asigure protecția și securitatea lor, precum și într-un mod diversificat, astfel încât să se evite concentrarea inutilă a riscului investițional care poate fi asociat anumitor categorii de active admise.

Societatea nu dispune de active ce servesc drept obiect al contractelor de gaj, drept sursă de plată a obligațiilor asumate prin garanții bancare sau pentru acoperirea altor obligații față de creditori și nu deține active puse sub sechestru în contextul litigiilor judiciare.

D.1.2. Metoda standard pentru alocarea categoriilor de active admise pentru acoperirea rezervelor tehnice și a cerinței de capital minim:

În cadrul C.A. „GRAWE CARAT Asigurări” S.A. gestionarea activității, evaluarea activelor și pasivelor, alocarea și raportarea privind distribuția activelor admise pentru acoperirea rezervelor tehnice și MCR, calculul fondurilor proprii, inclusiv cele eligibile, cerința de capital minim, rata de solvabilitate și coeficientul de lichiditate sunt gestionate distinct pentru activitatea de asigurare desfășurată în categoriile „asigurări generale” și „asigurări de viață”, ca și cum ar desfășura activități de asigurare separate pentru fiecare din categoriile de asigurări menționate.

În scopuri prudentiale, respectând principiul proporționalității, Grawe Carat Asigurări S.A. își evaluează activele și pasivele, altele decât rezervele tehnice, pe baza ipotezei că societatea își va continua activitatea în condiții normale și recunoaște un activ sau un pasiv pe baza metodei de evaluare pe care o utilizează pentru întocmirea situațiilor financiare specializate.

În cadrul Grawe Carat Asigurări S.A. rezervele tehnice și cerința de capital minim pot fi acoperite doar cu activele admise și respectând restricțiile privind aceste prevăzute la.

Grawe Carat Asigurări S.A. tratează activele admise pentru tranzacționare pe o piață reglementată, dar netranzacționate sau tranzacționate ocazional, similar cu acele active neadmise pentru tranzacționare pe o piață reglementată.

Grawe Carat Asigurări S.A. utilizează metoda standard prevăzută de autoritatea de supraveghere pentru alocarea categoriilor de active admise pentru acoperirea rezervelor tehnice și a cerinței de

capital minim, respectând următoarele etape consecutive, formule de calcul și condiția că valoarea activelor care acoperă rezervele tehnice nu poate fi utilizată pentru acoperirea cerinței de capital minim:

1) în primul rând, se distribuie activele admise pentru acoperirea rezervelor tehnice, respectând cotele-părți și restricțiile privind acestea, prin următoarele etape consecutive:

a) se calculează valoarea preliminară a activelor admise pentru acoperirea rezervelor tehnice nete, distribuite conform următoarei formule:

$$ADP_{i,R} = \min \left[\sum_i \min (g_{i,e,R} \cdot R; A_{i,e,R}); G_{i,R} \cdot R; A_{i,R} \right]$$

unde:

$ADP_{i,R}$ – valoarea preliminară a activului admis pentru acoperirea rezervelor tehnice nete, de tipul i , distribuit conform cotelor-părți $G_{i,R}$;

$g_{i,e,R}$ – cota-parte aferentă activului admis pentru acoperirea rezervelor tehnice nete, de tipul i , stabilite pentru o singură contraparte e (emitent, bun imobil, bancă);

$A_{i,e,R}$ - valoarea activului admis pentru acoperirea rezervelor tehnice nete, de tipul i , aferent unei singure contrapărți e (emitent, bun imobil, bancă);

$G_{i,R}$ – cota-parte aferentă activului admis pentru acoperirea rezervelor tehnice nete, de tipul i ;

R – rezervele tehnice nete totale ale societății de asigurare sau de reasigurare;

$A_{i,R}$ – valoarea activului admis pentru acoperirea rezervelor tehnice nete, de tipul i ;

b) se calculează valoarea finală a activelor admise pentru acoperirea rezervelor tehnice nete, distribuite conform formulei:

$$ADF_{i,R} = \min \left(\frac{ADP_{i,R}}{ADP_R} \cdot R; ADP_{i,R} \right)$$

unde:

$ADF_{i,R}$ – valoarea finală distribuită aferentă activului admis pentru acoperirea rezervelor tehnice nete, de tipul i ;

ADP_R – suma totală a valorii preliminare a activelor admise pentru acoperirea rezervelor tehnice nete distribuite conform cotelor-părți ($\sum_i ADP_{i,R}$);

c) pentru cotele deținute de reasigurători sau coasigurători în rezervele tehnice, valoarea preliminară și finală a activelor admise pentru acoperirea rezervelor tehnice este egală cu valoarea rezervelor tehnice cedate în reasigurare corespunzător cotei deținute de societăți de reasigurare sau coasigurători în rezervele tehnice brute totale.

2) În al doilea rând, se distribuie activele admise pentru acoperirea MCR, respectând cotele-părți și restricțiile privind acestea, prin următoarele etape consecutive:

a) se calculează excedentul de active admise pentru acoperirea MCR, pentru fiecare tip de activ de tipul i , conform formulei:

$$EA_{i,MCR} = A_{i,MCR} - ADF_{i,RT}$$

unde:

$EA_{i,MCR}$ – excedentul de active admise pentru acoperirea MCR, de tipul i ;

$A_{i,MCR}$ - valoarea activului admis pentru acoperirea MCR, de tipul i ;

b) se calculează valoarea finală a activelor admise pentru acoperirea MCR, distribuite conform formulei:

$$ADF_{i,MCR} = \min \left[\sum_i \min (g_{i,e,MCR} \cdot MCR; EA_{i,e,MCR}); G_{i,MCR} \cdot MCR; EA_{i,MCR} \right]$$

unde:

$ADF_{i,MCR}$ - valoarea finală distribuită aferentă activului admis pentru acoperirea MCR, de tipul i ;

$g_{i,e,MCR}$ – cota-parte aferentă activului admis pentru acoperirea MCR, de tipul i , stabilite pentru o singură contraparte (emitent, bun imobil, bancă);

$EA_{i,e,MCR}$ - valoarea activului admis pentru acoperirea MCR, de tipul i , aferent unei singure contrapărți (emitent, bun imobil, bancă);

$G_{i,MCR}$ – cota-parte aferentă activului admis pentru acoperirea MCR, de tipul i .

D.2 Rezerve tehnice

Datoriile contractuale asumate prin polițe de asigurare reprezintă valoarea totală a rezervelor tehnice de asigurare. Societatea constituie rezerve tehnice pentru a acoperi toate obligațiile care le revin

față de contractanți și de beneficiarii contractelor. Calcul rezervelor tehnice se face separat pentru domeniile asigurări de viață și asigurări generale.

Grawe Carat Asigurări S.A. formează următoarele tipuri de rezerve tehnice pentru asigurări generale:

- Rezerva de Prime Necâștigate (RPN)
- Rezerva de Daune Declarate, dar Nesoluționate (RDDN)
- Rezerva de Daune Neavizate (RDN)
- Rezerva Riscurilor Neexpirate (RRN)

Pentru asigurări de viață, rezervele formate de companie sunt:

- Rezerva matematică
- Rezerva matematică adițională
- Rezerva de beneficii suplimentare
- Rezerva de Prime Necâștigate (RPN)
- Rezerva de Daune Declarate, dar Nesoluționate (RDDN)
- Rezerva de Daune Neavizate (RDN)

D.2.1 Rezerva de Prime Necâștigate (RPN)

Grawe Carat Asigurări S.A. calculează lunar, separat pentru fiecare contract de asigurare, prin însumarea cotelor-părți din primele brute subscrise, aferente perioadelor neexpirate ale contractelor de asigurare, astfel încât diferența dintre volumul primelor brute subscrise și această rezervă să reflecte primele brute alocate părții din riscurile expirate la data calculării.

Pentru calcularea valorii RPN, aferentă unui contract de asigurare, se aplică metoda „*pro rata temporis*”, exprimată prin formula:

$$RPN_i = PBS_i \times \frac{C_i}{D_i}$$

în care:

RPN_i – rezerva de prime necâștigate;

PBS_i – prima brută subscrisă.

Pentru asigurările obligatorii de răspundere civilă auto internă și externă, PBS_i reprezintă prima brută subscrisă, aferentă acestor asigurări, care nu poate fi mai mică decât prima de referință, calculată de autoritatea de supraveghere, cu aplicarea sistemului bonus-malus;

C_i – numărul de zile corespunzătoare perioadei neexpirate a contractului de asigurare, pentru care a fost subscrisă prima (PBS_i) de asigurare și care se determină ca diferența dintre numărul total

de zile (D_i) corespunzătoare perioadei de valabilitate a contractului de asigurare și numărul de zile expirate de la data începutului valabilității acestuia;

D_i – numărul de zile corespunzătoare perioadei de valabilitate a contractului de asigurare, pentru care a fost subscrisă prima (PBS_i) de asigurare;

i – contractul de asigurare pentru care se calculează rezerva de prime necâștigate.

RPN totală reprezintă suma rezervelor de prime necâștigate, calculate pe fiecare contract de asigurare (RPN_i), pentru care prima de asigurare a fost subscrisă la data evaluării și este exprimată prin formula:

$$RPN_t = \sum_{i=1}^n RPN_i$$

în care:

RPN_t – rezerva de prime necâștigate totală la data t ;

n – numărul de contracte pentru care se calculează RPN.

Prima brută subscrisă include prima subscrisă prin asigurarea directă de C.A. „GRAWE CARAT Asigurări”, iar prima a fost încasată efectiv sau recunoscută și înregistrată ca primă de încasat la data evaluării RPN.

Pentru contractele de asigurare, la care data intrării în vigoare a contractului de asigurare începe după data încasării primei brute subscrise și/sau după data înregistrării la venituri, iar calculul RPN se efectuează la o dată intermediară între data încheierii contractului și data intrării în vigoare a contractului, RPN este egală cu prima brută subscrisă.

Cota reasiguratorului în RPN brută, aferentă contractelor cedate în reasigurare, se calculează conform următoarelor:

1) în cazul în care contractul de reasigurare prevede principiul de calculare a primelor de reasigurare/a cotei reasiguratorului ca o cotă din primele brute subscrise, cota reasiguratorului în RPN (RPN_{RE}) pentru contractul de asigurare i se determină prin următoarea formulă:

$$RPN_{RE} = \frac{\alpha_{RE}}{100} * RPN_B * \beta$$

în care:

RPN_{RE} – cota reasiguratorului în RPN aferentă;

α_{RE} – cota relativă (%) din primele brute subscrise cedată în reasigurare, care se calculează ca raportul dintre primele cedate în reasigurare (PBS_{RE}) și prima brută subscrisă (PBS);

RPN_B – rezerva de prime necâștigate brută (înainte de cedare în reasigurare);

β – coeficientul de acoperire în timp, aferent contractelor de reasigurare, care se calculează ca raportul dintre perioada de după data de raportare în care sunt valabile concomitent contractul de asigurare și reasigurare și perioada neexpirată a contractului de asigurare (≤ 1).

2) în cazul contractului de reasigurare neproportională „excedent de daună”, RPN_{RE} aferentă contractelor de reasigurare nu se calculează, reieșind din specificul contractului de reasigurare.

D.2.2 Rezerva de Daune Declarate, dar Nesoluționate (RDDN)

Grawe Carat Asigurări S.A. calculează zilnic cu prudență costurile finale, aferente daunelor nesoluționate, estimate astfel încât să soluționeze toate daunele și/sau beneficiile apărute în perioada de până la data calculării rezervelor de daune și care erau nesoluționate la acea dată.

Costurile finale stabilite pentru soluționarea daunelor și/sau a beneficiilor includ valoarea calculată sau estimată a despăgubirii convenite pentru compensarea daunelor, a indemnizațiilor sau a beneficiilor persoanei asigurate/păgubite sau ale beneficiarului, plus valoarea efectivă și/sau estimată a cheltuielilor de administrare legate de constatarea, de evaluarea și de soluționarea daunelor și a beneficiilor de aferente contractelor de asigurare, pentru care se calculează RDDN.

RDDN se creează și se actualizează zilnic, în baza estimărilor pentru avizările de daune primite de Grawe Carat Asigurări S.A., astfel încât rezerva creată să fie suficientă pentru acoperirea acestor daune. Actualizarea RDDN se efectuează separat, pentru fiecare notificare/informare de producere a riscului asigurat, aferentă unui dosar de daune, pornindu-se de la cheltuielile previzibile, care vor fi efectuate în viitor, cu soluționarea daunelor și/sau a beneficiilor, determinate în baza rapoartelor de daune și/sau a avizelor recepționate de către GRAWE pe parcursul perioadei de raportare, în orice formă (scrisă, telefonică, fax, poștă electronică/e-mail etc.), indiferent dacă este sau nu determinată valoarea finală a daunelor și/sau a beneficiilor, dar care nu au fost plătite sau au fost plătite parțial la data calculării RDDN, astfel încât valoarea creată aferentă RDDN să fie suficientă pentru acoperirea acestor daune și/sau beneficii.

Mărimea totală a RDDN reprezintă valoarea estimată a costurilor finale pentru soluționarea tuturor daunelor și/sau a beneficiilor apărute și declarate pe parcursul perioadei de raportare, până la data calculării. Valoarea estimată a costurilor finale, calculată pentru fiecare dosar de daună (caz asigurat), se determină aplicând formula:

$$RDDN = (A + B - C + D),$$

în care:

A – valoarea daunelor și/sau a beneficiilor nesoluționate din perioadele anterioare celei de raportare;

B – valoarea daunelor apărute și declarate și/sau a beneficiilor care decurg din evenimentele care au avut loc în perioada de raportare și care trebuie să fie înregistrate, pentru „asigurările generale”, în Registrul daunelor;

C – valoarea daunelor și/sau a beneficiilor achitate în perioada de raportare;

D – cheltuielile de administrare și estimare a daunelor care includ, după caz, următoarele:

a) valoarea de 3 la sută din suma daunelor nesoluționate, constatate la sfârșitul perioadei de raportare;

b) valoarea efectivă și estimată a cheltuielilor de constatare, de evaluare și de soluționare a daunei, aferente serviciilor prestate de terțe persoane (experți independenți), constatate la sfârșitul perioadei de raportare, după caz.

În cazul în care valoarea nesoluționată a daunei declarate sau a beneficiului este cunoscută la data calculării, această valoare trebuie să fie recunoscută și înregistrată imediat ca RDDN. În cazurile în care dauna a apărut și a fost declarată, dar nesoluționată și beneficiul a fost recunoscut ca obligație, dar nesoluționat la data calculării RDDN, iar suma despăgubirii sau a beneficiului încă nu a fost estimată sau calculată, din motivul lipsei de informație cu privire la dauna apărută, valoarea care va fi înregistrată ca RDDN este valoarea daunei medii. Metoda de calcul pentru această valoare este definită ulterior, plus 3 la sută din această valoare sau plus valoarea cea mai bună estimată a cheltuielilor de administrare și de ajustare a daunelor.

Grawe Carat Asigurări S.A. calculează anual dauna medie pe fiecare tip de asigurare, ținând cont de o perioadă de cel puțin 12 luni anterioare ale anului precedent, și notifică autoritatea de supraveghere până la data de 25 februarie a anului următor celui de raportare. Formula de calcul este următoarea:

în care:
$$\overline{D}_i = \frac{D_i}{n_i}$$
$$\overline{D}_i$$
 – dauna medie aferentă tipului de asigurare i ;

D_i – valoarea totală a despăgubirilor și indemnizațiilor achitate de către compania pentru tipul de asigurare i , exceptând daunele mari (mai mari de 250 mii lei) sau justificate de societate;

n_i – numărul total al dosarelor de daune, aferente despăgubirilor și indemnizațiilor de asigurare, achitate de către societate pentru tipul de asigurare i .

Pentru asigurările de răspundere civilă auto internă, dauna medie se calculează separat pentru următoarele 2 categorii de daune:

- 1) daune materiale;
- 2) vătămări corporale și deces.

C.A. „GRAWE CARAT Asigurări” poate adăuga la valoarea daunei medii prevăzute o valoare adițională, aferentă abaterii medii pătratice a daunelor (deviație standard).

RDDN nu poate depăși suma asigurată pentru contractul de asigurare la care se referă această rezervă, cu excepția dosarelor de daune, documentate prin procedura de constatare amiabilă a accidentului de autovehicul, unde valoarea daunelor declarate, dar nesoluționate nu poate fi mai

mare decât cuantumul maxim de despăgubire, stabilit în conformitate cu actele normative ale autorității de supraveghere împuternicite.

În cazul daunelor care sunt obiectele unor acțiuni în instanța de judecată, RDDN reprezintă valoarea daunelor nesoluționate, conform pretențiilor reclamantului, înaintate în baza actelor de evaluare a prejudiciilor întocmite sub răspunderea persoanelor abilitate să emită astfel de acte, la care se adaugă valoarea estimată a cheltuielilor de judecată, a penalităților și a dobânzilor de întârziere și care nu poate fi mai mare decât suma asigurată.

În cazul în care reclamantul nu prezintă un act de evaluare sau Grawe Carat Asigurări S.A. nu este de acord cu actul de evaluare a prejudiciilor, atunci:

- Pentru daunele materiale Grawe Carat Asigurări S.A. calculează RDDN în baza estimărilor dispuse de ea, întemeiate prin acte de evaluare, întocmite de experți .
- Pentru îndemnizațiile în cazul vătămărilor corporale și/sau deces GRAWE calculează RDDN în baza estimărilor proprii întocmite în baza actelor justificative eliberate de autorități competente și dobândite de companie în cadrul instrumentării dosarului de daune și/sau prezentate de persoana păgubită, asigurată sau beneficiarul indemnizației de asigurare. Pentru asigurarea de răspundere civilă auto valoarea indemnizației de asigurare se estimează conform limitelor și cazurilor prevăzute de art. 26 din legea 106.

Valoarea RDDN astfel constituită se menține până la pronunțarea hotărârii definitive și irevocabile a instanței de judecată. O valoare adițională rezervei se creează imediat și atunci când Grawe Carat Asigurări S.A. posedă informații precum că sunt necesare cheltuieli suplimentare pentru soluționarea daunelor finale.

La determinarea mărimii RDDN, aferente daunelor survenite la asigurarea obligatorie de răspundere civilă auto externă „Carte Verde”, se ia în considerație valoarea daunelor apărute și declarate, precum și cheltuielile de soluționare a daunelor indicate în cererile, notificările, debit-notele sau în alte documente similare, prezentate de persoane îndreptățite, precum și de birourile naționale din țările-membre ale Sistemului „Carte Verde”.

În lipsa informației în notificări sau în alte documente din partea regularizatorului din străinătate cu privire la mărimea preliminară a valorii daunei solicitate sau a rezervei de daune declarate, dar nesoluționate, Grawe Carat Asigurări S.A. utilizează dauna medie calculată în baza datelor statistice pentru despăgubirile achitate de către societățile de asigurare care dețin licență pentru asigurările de răspundere civilă auto externă „Carte Verde”, diferențiate în funcție de zona de asigurare, pe teritoriul căreia s-a produs evenimentul asigurat, înregistrate pentru ultimele 12 luni.

Dauna medie pentru tipul de asigurare „Carte Verde” se determină aplicând formula:

$$\bar{D}_i = \frac{D_i}{n_i}$$

în care:

$\bar{D}_i$ – dauna medie aferentă zonei de asigurare i ;

D_i – valoarea totală a despăgubirilor și indemnizațiilor achitate de către societățile de asigurare care dețin licență pentru asigurările „Carte Verde”, pentru zona de asigurare i , exceptând daunele mari, care reprezintă daune cu valori de peste 250 mii Euro;

n_i – numărul total al daunelor și indemnizațiilor achitate de către societățile de asigurare, care dețin licență pentru asigurările „Carte Verde”, pentru zona de asigurare i .

Pentru asigurarea „Carte Verde”, dauna medie este calculată anual de către Biroul Național al Asigurătorilor de Autovehicule (BNAA), și se aduce la cunoștință societăților de asigurare emitente de „Carte Verde”, fiind publicată și pe pagina web oficială a BNAA.

Grawe Carat Asigurări S.A. menține registrele daunelor, astfel încât toate înregistrările aferente daunelor apărute și declarate, inclusiv datele calendaristice de soluționare a daunelor, să se efectueze zilnic.

Cota reasigurătorului în RDDN brută, aferentă contractelor cedate în reasigurare, se calculează, separat, pe fiecare contract de asigurare la care s-a notificat producerea evenimentului asigurat și care a fost transmis în reasigurare, și este egală cu valoarea recuperabilă confirmată de reasigurători, în conformitate cu condițiile contractelor de reasigurare.

D.2.3 Rezerva de Daune Neavizate (RDN)

Rezerva de daune neavizate se calculează pe fiecare clasă și tip de asigurări, în baza celor mai bune estimări ale C.A. „GRAWE CARAT Asigurări”, prin metode actuariale, folosind date statistice rezonabile. Această rezervă se creează și se menține pentru daunele produse, dar neavizate, până la sfârșitul perioadei de raportare (data calculării rezervei).

La determinarea RDN, în dependență de disponibilitatea istoricului de daune al societății de asigurare, pot fi aplicate următoarele metode actuariale:

- 1) metoda Chain Ladder (metoda dezvoltării daunelor) – metoda de bază;
- 2) metoda Bornhuetter-Ferguson;
- 3) metoda Costului mediu per daună;
- 4) metoda Ratei daunei;
- 5) combinații sau variații ale acestor metode. Actuarul decide care metodă de calcul al rezervei de daune se utilizează, argumentând metoda respectivă.

În procesul de calcul al RDN, se respectă următoarele cerințe:

- 1) utilizarea informației statistice trimestriale, pentru cel puțin ultimele douăzeci de trimestre anterioare perioadei de raportare, aferente daunelor plătite și rezervelor de daune declarate, dar

nesoluționate (daune apărute), înregistrate în cel puțin ultimele douăzeci de trimestre anterioare datei de calculare a acestei rezerve;

2) din informația statistică utilizată la calculul RDN poate fi exclusă, dacă există, valoarea regreselor și a recuperărilor încasate de Grawe Carat Asigurări S.A., precum și a daunelor pentru care GRAWE a prezentat dovada legală de respingere a acestora la plată;

3) cheltuielile de administrare și alte cheltuieli de soluționare a daunelor trebuie să fie incluse în valoarea finală a RDN. Aceste cheltuieli vor include valoarea calculată de 3 la sută din valoarea RDN, care rezultă din calculele actuariale, sau, după caz, valoarea estimată preventiv a cheltuielilor aferente serviciilor prestate de terțe persoane (experți independenți) privind constatarea, evaluarea și soluționarea daunei;

4) daunele cu valori foarte mari pot fi excluse în condițiile în care actuarul consideră că o abordare prudentială a estimărilor ar impune neinclusiunea acestora în informația statistică, folosită la calculul RDN sau ajustarea lor prin prisma coeficienților de dezvoltare a daunelor. În acest caz, actuarul este obligat să păstreze, separat, registrul daunelor mari excluse;

5) coeficienții de dezvoltare a daunelor se vor calcula prin cel puțin 2 din 5 metode: metoda mediei ponderate, metoda mediei simple, metoda medianei, metoda mediei geometrice și metoda mediei simple prin excluderea valorilor maxime a coeficienților individuali, determinați pentru fiecare perioadă de apariție a cazului asigurat, coeficientul cel mai reprezentativ pentru dezvoltarea daunelor, urmând a fi selectat de către actuar. Metoda de baza este considerată a fi metoda mediei simple. În cazul în care conform testelor de adecvare a daunelor rezervele de daună rezultă în o insuficiență sistematică, metoda de calcul a coeficienților de dezvoltare va fi modificate în una mai potrivită conform unei analize retrospective (back testing), ce metoda ar rezulta în valori cât mai apropiate de valoarea daunelor apărute pentru daunele soluționate.

6) pentru a obține rezultate mai exacte de dezvoltare a daunelor, se va efectua o analiză bazată pe metode de regresie și de aplicare a factorului „coadă”, pentru a ține cont de evoluția daunelor achitate din afara triumphiurilor, în cazul în care se constată că daunele nu sunt suficient dezvoltate în perioada de dezvoltare a daunelor prevăzută la sbp. 1).

Mărimea RDN aferentă daunelor survenite la asigurarea obligatorie de răspundere civilă auto internă și externă va constitui valoarea maximă obținută în rezultatul aplicării obligatorii a metodelor Chain Ladder, Bornhuetter-Ferguson și Ratei daunei și se regăsesc în regulamentul intern de calcul a rezervelor tehnice.

Cota reasigurătorului în RDN brută, aferentă contractelor cedate în reasigurare se calculează pe fiecare clasă și tip de asigurare în baza datelor statistice acumulate privind despăgubirile plătite pe contracte de asigurare, transmise în reasigurare, pe clasa și tipul de asigurare, aplicând următoarea formulă:

$$RDN_{RE} = RDN_B \times \frac{D_{RE}}{D}$$

în care:

RDN_{RE} – cota reasigurătorului în RDN brută pentru o anumită clasă și un anumit tip de asigurare;

RDN_B – RDN brută pentru o anumită clasă și un anumit tip de asigurare, care dispune de contracte cedate în reasigurare;

D_{RE} – valoarea daunelor și/sau a indemnizațiilor și a beneficiilor recuperate efectiv din reasigurare în perioada de raportare, aferente aceleiași clase și aceluiași tip de asigurare;

D – valoarea totală a daunelor și/sau a indemnizațiilor și a beneficiilor plătite pe parcursul perioadei de raportare aferente aceleiași clase și aceluiași tip de asigurare.

În calitate de valori DRE și D pot fi folosite, prin argumentarea actuarului, și valorile corespunzătoare aferente RDDN stabilite la data calculării. Suma totală a RDN (RDN_{RE}) corespunzătoare fiecărei clase și fiecărui tip de asigurare reprezintă cota totală a reasigurătorului în RDN.

D.2.4 Rezerva Riscurilor Neexpirate (RRN)

Rezerva riscurilor neexpirate (RRN) se calculează în baza estimării obligațiilor ce vor apărea după încheierea perioadei de gestiune, aferente contractelor de asigurare încheiate înainte de acea dată, în mărimea în care valoarea lor estimată depășește rezerva de prime necăștigate.

RRN se calculează și se menține, separat, pentru fiecare clasă și tip de asigurare.

RRN se calculează, utilizând rata operațională combinată aferentă datelor pentru ultimele 12 luni, prin următoarea relație:

$$RRN_i = RPN_i * \max (ROC_i - 1; 0),$$

în care:

RRN_i – rezerva riscurilor neexpirate calculată pentru fiecare clasă și tip de asigurare;

RPN_i – rezerva de prime necăștigate la data calculării RRN_i ;

ROC_i – rata operațională combinată, aferentă clasei și tipului de asigurare i , se determină prin următoarea relație:

$$ROC = RD + RCh + Rcom$$

unde:

RD – rata daunelor aferente clasei și tipului de asigurări *i*;

$$RD = DA / PC;$$

DA – daune apărute aferente clasei și tipului de asigurări *i*:

$$DA = DP \text{ daune plătite} + \text{modificarea RDDN} + \text{modificarea RDN};$$

PC – prima câștigată aferentă clasei și tipului de asigurare *i*:

PC = Prima brută subscrisă, exceptând primele pe contractele rezoluționate și anulate – modificarea RPN;

RCh - rata cheltuielilor de administrare, fără includerea cheltuielilor de achiziție (comisioanelor) de asigurare aferente clasei și tipului de asigurare *i*:

$$RCh = Ch / PC ;$$

Ch – cheltuielile de administrare, fără includerea cheltuielilor de achiziție, aferente clasei și tipului de asigurare *i*;

Rcom – rata cheltuielilor de achiziție (comisioanelor), aferente clasei și tipului de asigurare *i*:

$$Rcom = CAC / PC ;$$

CAC – cheltuielile de achiziție câștigate, aferente clasei și tipului de asigurare *i*:

$$CAC = CA - \text{modificarea DAC};$$

CA – cheltuielile de achiziție calculate pentru perioadele anterioare, aferente clasei și tipului de asigurare *i*,

DAC - cheltuielile de achiziție reportate (deferred acquisition cost), care nu pot fi depreciate.

ROCi poate fi ajustată în baza analizelor și estimărilor actuariale aferente fluxurilor de numerar, dar numai în sensul majorării față de valoarea ratei operaționale combinată, aferentă datelor pentru ultimele 12 luni.

Cheltuielile de administrare (*Ch*) includ totalitatea cheltuielilor societății de asigurare legate de activitatea operațională, cu excepția cheltuielilor de achiziție (comisioane), care vor fi repartizate prin metoda în baza primelor brute subscrise, în o proporție de 80%, combinate cu numărul de polițe emise, în o proporție de 20%.

Valoarea totală a RRN reprezintă suma rezervei riscurilor neexpirate (RRNi) calculate pentru fiecare clasă și tip de asigurare.

Cota reasiguratorului în RRN brută aferentă contractelor cedate în reasigurare, dacă tratatul/contractul de reasigurare nu prevede altfel, se calculează pe fiecare clasă și tip de asigurare *i* conform următoarei formule:

$$RRN_{RE} = RRN_B * \frac{RPN_{RE}}{RPN_B}$$

În care:

RRN_{RE} – cota reasiguratorului în rezerva riscurilor neexpire brută pentru clasa și tipul de asigurare i ;

$RRNB$ – rezerva riscurilor neexpire brută pentru clasa și tipul de asigurare i .

D.2.5 Rezerve matematice

Grawe Carat Asigurări S.A. calculează rezervele matematice, separat, pentru fiecare contract de asigurare de viață, folosind metoda primei brute, bazată pe o evaluare actuarială prospectivă – rezerva Zillmer (în continuare – metoda prospectivă brută).

Metoda prospectivă brută va fi aplicată ținând cont de:

- 1) toate evenimentele viitoare, pentru care sunt plătibile prime sau beneficii, conform termenelor și condițiilor care stau la baza contractelor sau a polițelor de asigurare;
- 2) așteptările rezonabile ale deținătorilor de polițe privind valorile de răscumpărare sau rezerva acumulată, bonusurile, participația la profit sau altele asemenea, stabilite conform practicilor societății de asigurare și aferente indemnizațiilor;
- 3) costul opțiunilor, inclusiv comisioanele, după caz, oferite deținătorilor de polițe, în conformitate cu termenele și condițiile contractelor de asigurare de viață.

Determinarea valorii obligațiilor pentru fiecare contract de asigurare de viață se va efectua în baza unor premise corecte și prudente, bazate pe datele ce rezultă din experiența societății de asigurare sau din alte statistici privind parametrii relevanți și va include o valoare adecvată a marjei pentru variații adverse ale parametrilor cu influență relevantă, care poate necesita majorarea valorii rezervelor matematice.

Metoda de calcul al rezervelor matematice și parametrii de evaluare a lor nu se vor modifica de la un an la altul, pe durata contractului de asigurare, din cauza modificărilor arbitrare aduse metodei de calcul sau parametrilor de evaluare, și trebuie să fie de așa natură, încât să permită recunoașterea distribuției beneficiilor în mod adecvat.

Rezervele matematice calculate la o dată intermediară, care nu corespunde cu data de aniversare a contractului, se calculează printr-o metodă de interpolare a rezervei.

Orice rezervă matematică negativă va fi raportată și evidențiată ca fiind egală cu zero.

În cazul în care valoarea de răscumpărare a unui contract de asigurare este garantată, valoarea rezervelor matematice pentru acel contract de asigurare, în orice moment, trebuie să fie cel puțin egală cu valoarea de răscumpărare garantată.

La determinarea rezervelor matematice se ține cont de natura, tipul și starea activelor care reprezintă răspunderea aferentă rezervelor, în scopul creării unor rezerve prudente, care să prevină eventualele modificări ale valorii acelor active ce ar influența capacitatea societății de asigurare de a-și onora obligațiile contractuale.

D.2.6 Rezerva matematică adițională

Rezerva matematică adițională și rezerva pentru beneficii suplimentare sunt constituite pentru contractele de asigurări de viață la care se prevede dreptul asiguratului de a participa la beneficiile obținute din fructificarea rezervei matematice, conform obligațiilor asumate și în conformitate cu planurile financiare ale produselor aflate în portofoliul societății.

C.A. „GRAWE CARAT Asigurări” S.A. calculează rezerva matematică adițională în cazul în care randamentul prezent sau previzibil al activelor societății devine insuficient pentru a-și îndeplini angajamentele față de asigurați în ceea ce privește rata dobânzii utilizate în calculele rezervei matematice.

D.2.7 Rezerva de beneficii suplimentare

Rezerva pentru beneficii suplimentare (bonusuri de asigurare) se formează și se menține în scopul evaluării obligațiilor societății datorate pentru plata bonusurilor aferente contractelor de asigurări de viață, la care se prevede dreptul asiguratului de a participa la beneficiile suplimentare (venitul investițional), obținute din fructificarea rezervei matematice.

E. GESTIONAREA CAPITALULUI

Această parte include descrierea gestiunii capitalului a solvabilității și lichidității.

Stabilitatea financiară a asigurătorului este garantată prin:

- nivelul capitalului;
- totalitatea activelor și gradul lor de diversificare și lichiditate;
- rezervele tehnice și matematice;
- coraportul dintre obligațiile din asigurare și obligațiile cedate în reasigurare;
- eficiența politicii investiționale.

Stabilitatea financiară a asigurătorului reprezintă capacitatea acestuia de a respecta rata de solvabilitate pe întreaga durată a obligațiilor certe, asumate conform contractelor de asigurare și/sau de reasigurare, precum și a obligațiilor viitoare.

Rata de solvabilitate la 31.12.2024 este calculată în conformitate cu Hotărârea BNM nr. 328 din 19.12.2024 referitor la Regulamentul privind fondurile proprii, evaluarea activelor și pasivelor, activele admise pentru acoperirea rezervelor tehnice și cerinței de capital minim, solvabilitatea și lichiditatea societății de asigurare sau de reasigurare și modificarea unor acte normative (indicatorii prudențiali/de stabilitate financiară în domeniul asigurărilor).

Grawe Carat Asigurări a înregistrat la 31.12.2024 rata solvabilității pentru Asigurări Generale de 233,5% și pentru Asigurări de Viață de 655,4%, minimul necesar fiind de 100%.

Raportul totalului activelor lichide și a totalului obligațiilor rezultă în un coeficient de lichiditate pentru Asigurări Generale de 4,34 și pentru Asigurări de Viață de 16,35.

E.1 Fonduri proprii. Active admise.

În conformitate cu Legea 92/2022, cerințele și categoriile de fonduri proprii, elementele care intră în calculul fondurilor proprii, condițiile și limitele în care acestea pot fi luate în considerare, filtrele prudențiale, deducerile din elementele de fonduri proprii, reducerile din nivelurile de fonduri proprii și orice alte cerințe de determinare a acestora sunt stabilite prin Hotărârea BNM nr. 328 din 19.12.2024.

Activele admise la 31.12.2024 pentru asigurări generale și evoluția lor față de perioada precedentă de gestiune (mii MDL)

Categoriile de active	2024		2023	
	Active conform valorii de bilanț	Active admise	Active conform valorii de bilanț	Active admise
Valori mobiliare de stat emise de către Guvernul Republicii Moldova	283.790	280.050	263.118	263.118
Valori mobiliare de stat emise de către guvernul unui stat membru al UE sau al unui stat membru al OCDE, de către o organizație financiară internațională	37.819	38.562	0	0
Obligațiuni corporative cu acoperire, lichide, tranzacționate pe o piață reglementată	0	0	0	0
Acțiuni tranzacționate pe o piață reglementată din Republica Moldova, dintr-un stat membru al UE sau dintr-un stat membru al OCDE	0	0	0	0
Bunuri imobile asigurate și alte drepturi reale asupra lor (de exemplu, dreptul de suprafață, dreptul de abitație, dreptul de servitute etc.)	17.551	13.446	11.903	11.903
Depozite deținute într-o bancă licențiată de către Banca Națională a Moldovei al cărei sediu înregistrat se află în Republica Moldova sau într-o bancă cu rating de cel puțin BBB+ dintr-un stat membru al UE sau dintr-un stat membru al OCDE	46.997	46.997	57.732	57.732
Numerar în casierie	61	61	199	199
Numerar în conturile curente din băncile licențiate de Banca Națională a Moldovei	2.515	2.515	11.067	11.067
Creanțe aferente primei subscrise, cu condiția să nu depășească 60 de zile de la data scadență prevăzută în contractul de asigurare	0	0	0	0
Creanțe aferente primelor de asigurare subvenționate de către stat pentru asigurarea riscurilor de producție în agricultură și piscicultură, cu condiția să nu depășească 270 de zile de la data scadență prevăzută în contractul de asigurare, admise în limita a 80% din totalul rezervelor tehnice pe tipul de asigurare respectiv	1.069	1.069	0	0
Cote deținute de reasigurători sau coasigurători în rezervele tehnice, cu condiția că societatea de reasigurare sau coasigurare să dețină cel puțin un rating de BBB+ sau să corespundă regimului Solvabilitate II dintr-un stat membru al UE sau dintr-un stat membru al OCDE, cu efectuarea obligatorie a transferului primelor	16.563	16.563	14.869	14.869

aferente contractelor de reasigurare sau coasigurare				
Active neadmise sa reprezinte fondurile asiguraților	7.102	x	26.818	x
Total general	406.366	399.265	385.706	358.888

Activele admise la 31.12.2024 pentru asigurări de viață și evoluția lor față de perioada precedentă de gestiune (mii MDL)

Categoriile de active	2024		2023	
	Active conform valorii de bilanț	Active admise	Active conform valorii de bilanț	Active admise
Valori mobiliare de stat emise de către Guvernul Republicii Moldova	1.078.094	1.080.336	996.666	863.750
Valori mobiliare de stat emise de către guvernul unui stat membru al UE sau al unui stat membru al OCDE, de către o organizație financiară internațională	0	0	0	0
Obligațiuni corporative cu acoperire, lichide, tranzacționate pe o piață reglementată	0	0	0	0
Acțiuni tranzacționate pe o piață reglementată din Republica Moldova, dintr-un stat membru al UE sau dintr-un stat membru al OCDE	0	0	0	0
Creanțe rezultate din împrumuturi purtătoare de dobândă acordate asiguraților în limita valorii de răscumpărare a polițelor lor de asigurare de viață	0	0	0	0
Bunuri imobile asigurate și alte drepturi reale asupra lor (de exemplu, dreptul de suprafață, dreptul de abitație, dreptul de servitute etc.)	27.295	23.577	19.500	19.500
Depozite deținute într-o bancă licențiată de către Banca Națională a Moldovei al cărei sediu înregistrat se află în Republica Moldova sau într-o bancă cu rating de cel puțin BBB+ dintr-un stat membru al UE sau dintr-un stat membru al OCDE	4.237	4.237	0	0
Numerar în casierie	0	0	0	0
Numerar în conturile curente din băncile licențiate de Banca Națională a Moldovei	2.614	2.614	5.895	5.895
Creanțe aferente primei subscrise, cu condiția să nu depășească 60 de zile de la data scadenței prevăzută în contractul de asigurare.	0	0	0	0

Cote deținute de reasigurători sau coasigurători în rezervele tehnice, cu condiția că societatea de reasigurare sau coasigurare să dețină cel puțin un rating de BBB+ sau să corespundă regimului Solvabilitate II dintr-un stat membru al UE sau dintr-un stat membru al OCDE, cu efectuarea obligatorie a transferului primelor aferente contractelor de reasigurare sau coasigurare	3.204	3.204	3.780	3.780
Active neadmise sa reprezinte fondurile asiguraților	1.477	x	32.768	x
Total general	1.115.444	1.113.967	1.058.610	892.925

Analizând tabele de mai sus observăm că societatea deține un portofoliu de investiții diversificat și activele admise au crescut cu circa 11% pe segmentul asigurări generale și cu 25% pe segmentul asigurări de viață, față de perioada precedentă de gestiune. În special această creștere se datorează investițiilor în valori mobiliare de stat, care sunt considerate a fi active lichide, cu risc minim. Valorile mobiliare de stat reprezintă certificate de trezorerie și obligațiuni emise de guvernul Republicii Moldova.

E.2 Rezervele tehnice.

E.2.1. Valoarea efectivă a rezervelor tehnice pentru asigurări generale și evoluția acestora față de perioada precedentă de gestiune

E.2.1.1 Valoarea Rezervei de Prime Necâștigate (mii MDL)

Produsul/Tipul de asigurare/Clasa de asigurări	2024			2023		
	RPN brut	RPN Reasigurare	RPN net	RPN brut	RPN Reasigurare	RPN net
Asigurări de accidente	4.603	2.335	2.268	3.531	1.791	1.740
Asigurări de sănătate cu valabilitatea în Republica Moldova	22.552	0	22.552	23.155	0	23.155
Asigurări de sănătate cu valabilitatea în afara Republicii Moldova	1.082	280	802	879	231	648
Asigurările CASCO	75.202	2.792	72.410	67.097	2.269	64.827
Asigurările de bunuri	9.785	4.803	4.982	8.237	4.125	4.113
Asigurările RCA internă	47.590	0	47.590	46.511	0	46.511
Asigurările Carte Verde	11.751	0	11.751	10.467	0	10.467
Asigurările CMR	1.022	0	1.022	859	0	859
Asigurările de răspundere a transportatorilor față de călători	2	0	2	4	0	4
Asigurările de răspundere civilă generală	255	0	255	262	0	262
Total	175.066	11.190	163.876	161.002	8.415	152.586

E.2.1.2 Valoarea efectivă a Rezervei de Daune Declarate, dar Nesoluționate (mii MDL)

Produsul/ Tipul de asigurare/ Clasa de asigurări	2024			2023		
	RDDN brut	RDDN Reasigurare	RDDN net	RDDN brut	RDDN Reasigurare	RDDN net
Asigurări de accidente	282	141	141	261	130	130
Asigurări de sănătate cu valabilitatea în Republica Moldova	1.774	0	1.774	3.709	0	3.709
Asigurări de sănătate cu valabilitatea în afara Republicii Moldova	3.790	1.895	1.895	3.241	1.621	1.621
Asigurările CASCO	20.812	1.810	19.002	22.763	1.803	20.961
Asigurările de bunuri	751	375	375	3.107	2.142	965
Asigurările RCA internă	14.406	0	14.406	12.482	0	12.482
Asigurările Carte Verde	10.732	0	10.732	5.886	0	5.886
Asigurările CMR	137	0	137	89	0	89
Asigurările de răspundere a transportatorilor față de călători	0	0	0		0	0
Asigurările de răspundere civilă generală	0	0	0		0	0
Total	52.684	4.222	48.461	51.539	5.696	45.843

E.2.1.3 Valoarea efectivă a Rezervei de Daune Nevizate (mii MDL)

Produsul/Tipul de asigurare/Clasa de asigurări	2024			2023		
	RDN brut	RDN Reasigurare	RDN net	RDN brut	RDN Reasigurare	RDN net
Asigurări de accidente	105	52	52	133	67	67
Asigurări de sănătate cu valabilitatea în Republica Moldova	6.263	0	6.263	8.494	0	8.494
Asigurări de sănătate cu valabilitatea în afara Republicii Moldova	1.889	944	944	1.111	555	555
Asigurările CASCO	2.514	0	2.514	2.891		2.891
Asigurările de bunuri	308	154	154	272	136	136
Asigurările RCA internă	4.745	0	4.745	3.042	0	3.042
Asigurările Carte Verde	3.286	0	3.286	4.291	0	4.291
Asigurările CMR	100	0	100	92		92
Asigurările de răspundere a transportatorilor față de călători	21	0	21	21	0	21
Asigurările de răspundere civilă generală	107	0	107	30	0	30
Total	19.351	1.151	18.201	20.379	758	19.620

E.2.1.4 Valoarea efectivă a Rezervei de riscuri neexpirate pentru asigurări generale și evoluția față de perioada precedentă de gestiune (mii MDL)

Produsul/Tipul de asigurare/Clasa de asigurări	2024			2023		
	RRN brut	RRN Reasigurare	RRN net	RRN brut	RRN Reasigurare	RRN net
Asigurări de accidente						
Asigurări de sănătate cu valabilitatea în Republica Moldova				2.782		2.782
Asigurări de sănătate cu valabilitatea în afara Republicii Moldova	286		286	35		35
Asigurările CASCO						
Asigurările de bunuri						
Asigurările RCA internă	864		864			
Asigurările Carte Verde						
Asigurările CMR						
Asigurările de răspundere a transportatorilor față de călători						
Asigurările de răspundere civilă generală						
Total	1.150	0	1.150	2.817	0	2.817

În anul 2024, pentru clasa 2 de asigurare, Asigurările de sănătate cu valabilitatea în afara Republicii Moldova, a fost înregistrată o rată combinată de peste 100%, respectiv a fost formată rezerva de riscuri neexpirate adițional. Aceeași procedură s-a aplicat și în cazul RCA internă.

E.2.2. Valoarea efectivă a rezervelor tehnice pentru asigurări de viață și evoluția acestora față de perioada precedentă de gestiune

E.2.2.1 Valoarea efectivă a Rezervei matematice (mii MDL)

Produsul/Tipul de asigurare/Clasa de asigurări	2024			2023		
	Rez. Matem brută	Rez. Matem reasig.	Rez. Matem netă	Rez. Matem brută	Rez. Matem reasig.	Rez. Matem netă
Asigurările de viață și anuități	637.676	0	637.676	590.293	0	590.293
Asigurările de viață suplimentare	26	0	26	28	0	28
Total	637.702	0	637.702	590.321	0	590.321

E.2.2.2 Valoarea efectivă a Rezervei matematice adiționale (mii MDL)

Produsul/Tipul de asigurare/Clasa de asigurări	2024			2023		
	Rez. Adițională brută	Rez. Adicionala reasig.	Rez. Adițională netă	Rez. Adițională brută	Rez. Adicionala reasig.	Rez. Adițională netă
Asigurările de viață și anuități	163.649	0	163.649	149.908	0	149.908
Asigurările de viață suplimentare	0	0	0	0	0	0
Total	163.649	0	163.649	149.908	0	149.908

E.2.2.3 Valoarea efectivă a Rezervei de beneficii suplimentare adiționale (mii MDL)

Produsul/Tipul de asigurare/Clasa de asigurări	2024			2023		
	Rez. beneficii brută	Rez. beneficii reasig.	Rez. beneficii netă	Rez. beneficii brută	Rez. beneficii reasig.	Rez. beneficii netă
Asigurările de viață și anuități	29.900	0	29.900	28.234	0	28.234
Asigurările de viață suplimentare	0	0	0	0	0	0
Total	29.900	0	29.900	28.234	0	28.234

E.2.2.4 Valoarea efectivă a Rezervei de primă necâștigată (mii MDL)

Produsul/Tipul de asigurare/Clasa de asigurări	2024			2023		
	RPN brut	RPN Reasigurare	RPN net	RPN brut	RPN Reasigurare	RPN net
Asigurările de viață și anuități	52.564	1.512	51.053	52.516	1.533	50.983
Asigurările de viață suplimentare	2.183	539	1.643	2.271	541	1.730
Total	54.747	2.051	52.696	54.787	2.074	52.712

E.2.2.5 Valoarea efectivă a Rezervei de daune declarate dar nesoluționate (mii MDL)

Produsul/Tipul de asigurare/Clasa de asigurări	2024			2023		
	RDDN brut	RDDN Reasigurare	RDDN net	RDDN brut	RDDN Reasigurare	RDDN net
Asigurările de viață și anuități	11.054	478	10.575	9.247	547	8.700
Asigurările de viață suplimentare	2.456	571	1.885	3.254	976	2.278
Total	13.510	1.049	12.460	12.501	1.523	10.978

E.2.2.6 Valoarea efectivă a Rezervei de daune neavizate (MDL)

Produsul/Tipul de asigurare/Clasa de asigurări	2024			2023		
	RDN brut	RDN Reasigurare	RDN net	RDN brut	RDN Reasigurare	RDN net
Asigurările de viață și anuități	309	93	216	383	115	268
Asigurările de viață suplimentare	35	10	24	227	68	159
Total	344	103	241	610	183	427

E.3 Cerința de capital. Marja de solvabilitate minimă.

Societatea de asigurare sau de reasigurare trebuie să mențină fonduri proprii suficiente pentru acoperirea cerinței de capital minim, dar în mărime nu mai mică decât pragul absolut al acesteia care la 31.12.2024 este de 12.417.152 MDL (obținut cu un factor de tranziție de 20% aplicat pentru anul 2024).

Modalitatea de calcul și cea de determinare a elementelor cerinței de capital minim sunt stabilite prin Hotărârea BNM nr. 328 din 19.12.2024 referitor la Regulamentul privind fondurile proprii, evaluarea activelor și pasivelor, activele admise pentru acoperirea rezervelor tehnice și cerinței de capital minim, solvabilitatea și lichiditatea societății de asigurare sau de reasigurare și modificarea unor acte normative (indicatorii prudențiali/de stabilitate financiară în domeniul asigurărilor).

E.3.1. Cerințele de capital minim

E.3.1.1 Cerința de capital minim calculată și rezervele tehnice nete pentru asigurări generale

Cerința de capital minim calculată ca funcție liniară a variabilelor - prime nete subscrise și rezerve tehnice nete la situația din 31.12.2024			
Clase de asigurare sau de reasigurare	Rezervele tehnice nete (R AG,i), lei	Prime nete subscrise, (PAG,i), lei	Cerința de capital minim calculată, lei
Asigurările de accidente (inclusiv accidentele de muncă și bolile profesionale)	2.461.531	3.342.071	514.039
Asigurările de sănătate	34.516.022	51.377.156	4.036.979
Asigurările de vehicule terestre (altele decât cele feroviare)	93.925.900	134.384.722	17.123.297
Asigurările de incendiu și de alte calamități naturale care acoperă daunele suferite de proprietăți și de bunuri, altele decât bunurile cuprinse în clasele 3 - 7	3.750.126	4.406.951	683.033
Alte asigurări de bunuri	2.015.937	3.355.743	441.179
Asigurările obligatorii de răspundere civilă auto	94.655.294	126.695.801	19.955.105
Asigurările de răspundere civilă generală	362.520	375.525	86.533
Asigurări directe – total	231.687.330	323.937.969	42.840.166

E.3.1.2 Cerința de capital minim calculată și rezervele tehnice nete pentru asigurări de viață

Cerința de capital pentru asigurări de viață minim calculată ca funcție liniară a unui set de variabile la 31.12.2024			
Denumirea variabilelor	Rezervele tehnice nete (RAV,i), lei	Coefficienți pentru factori de risc	Cerința de capital minim calculată ca o funcție liniară, lei
Beneficiile garantate ale obligațiilor de asigurare de viață cu participare la profit	637.702.272	0,037	23.594.984
Beneficiile negarantate (discreționare) ale obligațiilor de asigurare de viață cu participare la profit	193.548.901	0,052	10.064.543
Beneficiile negarantate (discreționare) ale obligațiilor de asigurare de viață de tip index-linked și unit-linked	-	0,007	-
Celelalte beneficii ale obligațiilor de asigurare de viață	68.600.539	0,021	1.440.611
Capitalul (suma) la risc a contractelor de asigurări de viață care dau naștere obligațiilor de asigurare aferente riscului de deces și dizabilitate	3.178.100.680	0,0007	2.224.670
Asigurări directe	4.077.952.392		37.324.809

E.3.2. Marja de solvabilitate minimă

E.3.2.1 Marja de solvabilitate minimă pentru asigurări generale

Clase de asigurare sau de reasigurare	Prime brute subscrise, lei	Prime nete subscrise, ($P_{A(i,i)}$), lei	Daune apărute brute, lei	Daune apărute nete, lei	Factor de risc	MSM pe baza primelor	MSM pe baza daunelor
Asigurările de accidente (inclusiv accidentele de muncă și bolile profesionale)	6.804.452	3.342.071	402.465	199.432	0,85	1.445.946	119.733
Asigurările de sănătate	53.845.801	51.377.156	39.584.762	36.888.178	0,85	12.844.289	12.910.862
Asigurările de vehicule terestre (altele decât cele feroviare)	139.641.266	134.384.722	80.850.921	79.786.060	0,85	33.596.181	27.925.121
Asigurările de incendiu și de alte calamități naturale care acoperă daunele suferite de proprietăți și de bunuri,	10.815.236	4.400.951	2.128.306	791.899	0,5	1.351.905	372.454
Alte asigurări de bunuri	9.408.716	3.850.748	1.984.497	642.354	0,5	1.176.090	347.287
Asigurările obligatorii de răspundere civilă auto	135.123.994	126.095.801	61.070.810	61.070.810	0,85	31.673.950	21.374.784
Asigurările de răspundere civilă generală	375.525	375.525	85.341	85.341	0,85	93.881	29.969
Total	356.014.990	323.937.969	186.107.102	179.464.074		82.182.242	63.080.110
MSM	x	x	x	x	x	82.182.242	

Marja de solvabilitate minimă pentru activitatea de asigurări generale se calculează pe baza primelor nete subscrise în ultimele 12 luni și daunelor nete apărute în ultimele 12 luni, iar valoarea finală a marjei de solvabilitate minime va constitui valoarea cea mai mare dintre cele două metode (MSM-1 și MSM-2) și capitalul social minim stabilit prin lege.

E.3.2.2 Marja de solvabilitate minimă pentru asigurări de viață

Denumire	Rezervele matematice brute	Rezervele matematice nete	Suma la risc brută	Suma la risc netă	MSM
Asigurări nelegate de fonduri de investiții:	637.675.791	637.675.791	814.858.198	570.410.556	33.381.143
<i>Categoria – Individuale:</i>	637.675.791	637.675.791	814.858.198	570.410.556	33.381.143
asigurări de viață	636.794.341	636.794.341	814.858.198	570.410.556	33.337.071
anuități	881.450	881.450			44.073
Asigurări (riscuri) suplimentare	4.700.498	3.579.242	2.410.464.867	1.687.325.407	76.059
<i>Individuale, specificați</i>	4.700.498	3.579.242	2.410.464.867	1.687.325.407	76.059
<i>Colective, specificați</i>	-	-			-
TOTAL	642.376.289	641.255.033	814.858.198	570.410.556	33.457.202

Marja de solvabilitate minimă pentru activitatea de asigurări de viață se calculează pe baza rezervelor tehnice aferente asigurărilor de viață și sumei la risc folosind o serie de factori prevăzuți de cadrul normativ secundar.

E.4 Cerințele de acoperire cu active admise a rezervelor tehnice și cerinței de capital minim.

E.4.1 Cerințelor de acoperire cu active admise a rezervelor tehnice și cerinței de capital minim pentru asigurări generale

Raport privind valorile agregate privind respectarea cerințelor de acoperire cu active admise a rezervelor tehnice și cerinței de capital minim pentru asigurări generale la situația din 31.12.2024	
Denumirea indicatorului	Valoarea, lei
Respectarea cerințelor de acoperire cu active admise a rezervelor tehnice	
Active admise pentru acoperirea rezervelor tehnice	399.264.530
Active admise finale distribuite pentru acoperirea rezervelor tehnice	248.250.251
Rezerve tehnice	248.250.251
Excedentul (+) / Deficitul (-) de active pentru acoperirea rezervelor tehnice (r.2 – r.3)	0
Respectarea cerințelor de acoperire cu active admise a MCR	
Active admise pentru acoperirea MCR	382.701.609
Excedentul de active admise pentru acoperirea MCR	151.014.280
Active admise finale distribuite pentru acoperirea MCR	73.528.806
Cerința de capital minim (MCR)	42.840.166
Excedentul (+) / Deficitul (-) de active pentru acoperirea MCR (r.7 – r.8)	30.688.640
Reconciliere	
Active conform bilanțului contabil (la valoarea prudențială)	486.537.993
Total active admise pentru acoperirea rezervelor tehnice și MCR	399.264.530
Active admise final distribuite pentru acoperirea rezervelor tehnice și MCR (r.2 + r.7)	321.779.057
Excedentul de active după acoperirea rezervelor tehnice și MCR (r.11 – r.12)	77.485.473
Active neeligibile pentru acoperirea rezervelor tehnice și MCR (r.10 – r.11)	87.273.463

Conform raportului dat, observăm că excedentul de active după acoperirea rezervelor tehnice și MCR pe segmentul asigurări generale este de 77.485.473 MDL, ceea ce constituie 24% din totalul activelor admise.

E.4.2 Cerințelor de acoperire cu active admise a rezervelor tehnice și cerinței de capital minim pentru asigurări de viață

Raport privind valorile agregate privind respectarea cerințelor de acoperire cu active admise a rezervelor tehnice și cerinței de capital minim pentru asigurări de viață la situația din 31.12.2024	
Denumirea indicatorului	Valoarea, lei
Respectarea cerințelor de acoperire cu active admise a rezervelor tehnice	
Active admise pentru acoperirea rezervelor tehnice	1.113.966.619
Active admise finale distribuite pentru acoperirea rezervelor tehnice	899.851.712
Rezerve tehnice	899.851.712
Excedentul (+) / Deficitul (-) de active pentru acoperirea rezervelor tehnice (r.2 – r.3)	0
Respectarea cerințelor de acoperire cu active admise a MCR	
Active admise pentru acoperirea MCR	1.110.763.112
Excedentul de active admise pentru acoperirea MCR	214.114.907
Active admise finale distribuite pentru acoperirea MCR	38.323.473
Cerința de capital minim (MCR)	37.324.809
Excedentul (+) / Deficitul (-) de active pentru acoperirea MCR (r.7 – r.8)	998.664
Reconcliere	
Active conform bilanțului contabil (la valoarea prudențială)	1.170.421.618
Total active admise pentru acoperirea rezervelor tehnice și MCR	1.113.966.619
Active admise final distribuite pentru acoperirea rezervelor tehnice și MCR (r.2 + r.7)	938.175.185
Excedentul de active după acoperirea rezervelor tehnice și MCR (r.11 – r.12)	175.791.435
Active neeligibile pentru acoperirea rezervelor tehnice și MCR (r.10 – r.11)	56.454.999

Conform raportului dat, observăm că excedentul de active după acoperirea rezervelor tehnice și MCR pe segmentul asigurări de viață este de 175.791.435 MDL, ceea ce constituie 18,7% din totalul activelor admise.

E.5 Rata de solvabilitate și coeficientul de lichiditate.

E.5.1 Rata de solvabilitate pentru asigurări generale

Descriere	Valoare
Eligibilitatea fondurilor proprii pentru acoperirea MCR	
Fonduri proprii de bază nete de rangul 1 (r. 8, col. 3, anexa nr.1) (FPB1), mii lei	191.942
Ponderea fondurilor proprii de bază nete de rangul 1 din MCR $(r.1/r.14)*100, \%$	448,0%
Valoarea calculată ca 80% din MCR $(0,8*r.14)$, mii lei	34.272
Excedent (+)/Deficit (-) de fonduri proprii de bază nete de rangul 1 (r.1 – r.3), mii lei	157.670
Fonduri proprii de bază nete de rangul 2 (r. 8, col. 4, anexa nr.1) (FPB2), mii lei	-
Ponderea fondurilor proprii de bază nete de rangul 2 din MCR $(r.5 /r.14)*100, \%$	0%
Valoarea calculată ca 20% din MCR $(0,2*r.14)$, mii lei	8.568
Excedent (+)/Deficit (-) de fonduri proprii de bază nete de rangul 2 (r.5 – r.7), mii lei	- 8.568
Fonduri proprii de bază de rangul 1 (r. 1.2, r. 2.2 și r. 5, col.3, anexa nr.1), mii lei	0
Ponderea fondurilor proprii de bază de la r.9 din total fonduri proprii de bază nete de rangul 1 $((r.9/ r.1)*100), \%$	0%
Valoarea calculată ca 20% din total fonduri proprii de bază nete de rangul 1 $(20%*r. 1)$, mii lei	38.388
Excedent (+)/Deficit (-) de fonduri proprii de bază de rangul 1 (r.9 - r.11), mii lei	- 38.388
Solvabilitatea	
Fonduri proprii eligibile (FPE), mii lei	191.942
Cerința de capital minim (MCR), mii lei	42.840
Marja de solvabilitate minimă (MSM), mii lei	82.182
Rata solvabilității $(r.13/\max (r.14;r.15) * 100), \%$	233,5%

Rata solvabilității pe segmentul de asigurări generale este de 233,5%, minimumul necesar fiind de 100%.

E.5.2 Rata de solvabilitate pentru asigurări de viață

Descriere	Valoare
Eligibilitatea fondurilor proprii pentru acoperirea MCR	
Fonduri proprii de bază nete de rangul 1 (r. 8, col. 3, anexa nr.1) (FPB1), mii lei	244.616
Ponderea fondurilor proprii de bază nete de rangul 1 din MCR $(r.1/r.14)*100, \%$	655,4%
Valoarea calculată ca 80% din MCR $(0,8*r.14)$, mii lei	29.860
Excedent (+)/Deficit (-) de fonduri proprii de bază nete de rangul 1 (r.1 – r.3), mii lei	214.756
Fonduri proprii de bază nete de rangul 2 (r. 8, col. 4, anexa nr.1) (FPB2), mii lei	-
Ponderea fondurilor proprii de bază nete de rangul 2 din MCR $(r.5 /r.14)*100, \%$	0%
Valoarea calculată ca 20% din MCR $(0,2*r.14)$, mii lei	7.465
Excedent (+)/Deficit (-) de fonduri proprii de bază nete de rangul 2 (r.5 – r.7), mii lei	- 7465
Fonduri proprii de bază de rangul 1 (r. 1.2, r. 2.2 și r. 5, col.3, anexa nr.1), mii lei	0
Ponderea fondurilor proprii de bază de la r.9 din total fonduri proprii de bază nete de rangul 1 $((r.9/ r.1)*100), \%$	0%
Valoarea calculată ca 20% din total fonduri proprii de bază nete de rangul 1 $(20%*r. 1)$, mii lei	48.923
Excedent (+)/Deficit (-) de fonduri proprii de bază de rangul 1 (r.9 - r.11), mii lei	- 48.923
Solvabilitatea	
Fonduri proprii eligibile (FPE), mii lei	244.616
Cerința de capital minim (MCR), mii lei	37.325
Marja de solvabilitate minimă (MSM), mii lei	33.457
Rata solvabilității $(r.13/\max (r.14;r.15) * 100), \%$	655,4%

Rata solvabilității pe segmentul de asigurări de viață este de 655,4%, minimul necesar fiind de 100%.

E.5.3 Coeficientul de lichiditate pentru asigurări generale

Denumirea	Suma, mii MDL
Valori mobiliare de stat emise de către Guvernul Republicii Moldova	280.050
Valori mobiliare de stat emise de către guvernul unui stat membru al UE sau al unui stat membru al OCDE, de către o organizație financiară internațională sau o entitate pentru care unul dintre subiecții nominalizați acționează ca garant, cu condiția ca statele sau instituțiile financiare internaționale să aibă un rating de BBB+ sau mai bun	38.562
Depozite deținute într-o bancă licențiată de către Banca Națională a Moldovei al cărei sediu înregistrat se află în Republica Moldova sau într-o bancă cu rating de cel puțin BBB+ dintr-un stat membru al UE sau dintr-un stat membru al OCDE	46.997
Numerar în casierie și conturi curente în băncile licențiate de Banca Națională a Moldovei	2.577
Active lichide - total (r.1+r.2+r.3+r.4)	368.186
Datorii care derivă din RDDN (r.6.1 - r.6.2 - 6.3)	46.121
Rezerve de daune declarată, dar nesoluționată (RDDN) pentru toate clasele de asigurări	52.684
RDDN aferentă litigiilor judecătorești în curs de examinare	4.451
50% din cota deținută de societăți de reasigurare sau coasigurători aferentă RDDN	2.111
Datoriile cu scadență depășită la data raportării sau care devin scadente în următoarele 90 zile de la data raportării, altele decât rezervele tehnice	38.786
Datorii – total (r.6+r.7)	84.908
Coeficientul de lichiditate (r.5/r.8)	4,34

Majoritatea activelor deținute de companie sunt active lichide în valoare totală de 368.186 mii MDL și acestea sunt mai mult decât suficiente pentru a acoperi totalul obligațiilor scadente de 84.908 mii MDL. Raportul totalului activelor lichide și a totalului obligațiilor scadente rezultă în un coeficient de lichiditate de 4,34, pe când minimul legal este 1,00.

E.5.4 Coeficientul de lichiditate pentru asigurări de viață

Denumirea	Suma, mii MDL
Valori mobiliare de stat emise de către Guvernul Republicii Moldova	1.080.336
Valori mobiliare de stat emise de către guvernul unui stat membru al UE sau al unui stat membru al OCDE, de către o organizație financiară internațională sau o entitate pentru care unul dintre subiecții nominalizați acționează ca garant, cu condiția ca statele sau instituțiile financiare internaționale să aibă un rating de BBB+ sau mai bun	0
Depozite deținute într-o bancă licențiată de către Banca Națională a Moldovei al cărei sediu înregistrat se află în Republica Moldova sau într-o bancă cu rating de cel puțin BBB+ dintr-un stat membru al UE sau dintr-un stat membru al OCDE	4.237
Numerar în casierie și conturi curente în băncile licențiate de Banca Națională a Moldovei	2.614
Active lichide - total (r.1+r.2+r.3+r.4)	1.087.186
0,5% din valoarea totală a sumelor asigurate aferente asigurărilor de deces	0
Maximum dintre 0,5% din sumele asigurate și 5% din valorile de răscumpărare în cazul asigurărilor care acoperă riscul de deces și la care este garantată o valoare de răscumpărare	32.585,51
10% din valoarea totală a sumelor de răscumpărare în cazul asigurărilor care nu acoperă riscul de deces și la care este garantată o valoare de răscumpărare	75,25
Datorii care derivă din RDDN (r.9.1-r.9.2-9.3.)	12.985
Rezerve de daune declarată, dar nesoluționată (RDDN) pentru toate clasele de asigurări	13.510
RDDN aferentă litigiilor judecătorești în curs de examinare	0
50% din cota deținută de societăți de reasigurare sau coasigurători aferentă RDDN	525
Datoriile cu scadență depășită la data raportării sau care devin scadente în următoarele 90 zile de la data raportării, altele decât rezervele tehnice	20.840
Datorii – total (r.6+r.7+r.8+r.9+r.10)	66.486
Coeficientul de lichiditate (r.5/r.11)	16,35

Compania deține active lichide în valoare totală de 1.087.186 mii MDL și acestea sunt suficiente pentru a acoperi totalul de obligații de 66.486 mii MDL. Raportul totalului activelor lichide și a totalului obligațiilor rezultă în un coeficient de lichiditate de 16,35, pe când minimul legal este 1,00.

E.6. Neconformitatea cu rata de solvabilitate minimă și coeficientului de lichiditate minim

Nu au fost constatate neconformități cu rata de solvabilitate minimă și coeficientului de lichiditate minim.

Aprobat de către Consiliul Societății la data de 28.03.2025

Actuar Caldare Victor

